

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**KIRŞEHİR İLİNDEKİ DEVLET LİSELERİNİN BEDEN EĞİTİMİ VE
SPOR AÇISINDAN POTANSİYELLERİ (İMKAN VE EKSİKLİKLER)**

Berkan BOZDAĞ

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**DANIŞMAN
Doç. Dr. Oğuzhan YONCALIK**

2015-KIRIKKALE

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**KIRŞEHİR İLİNDEKİ DEVLET LİSELERİNİN BEDEN EĞİTİMİ VE
SPOR AÇISINDAN POTANSİYELLERİ (İMKAN VE EKSİKLİKLER)**

Berkan BOZDAĞ

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

DANIŞMAN

Doç. Dr. Oğuzhan YONCALIK

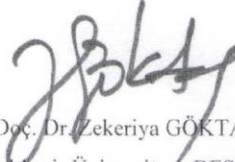
2015-KIRIKKALE

JÜRİ ONAY SAYFASI

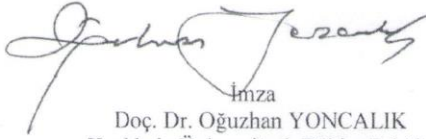
TÜRKİYE CUMHURİYETİ
Kırıkkale Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı çerçevesinde yürütülmüş olan bu çalışma aşağıdaki jüri üyeleri tarafından Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

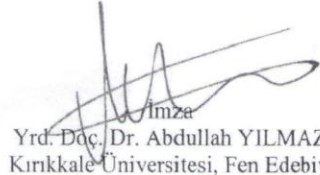
Tez Savunma Tarihi: 06/01/2016

Doç. Dr. Zekeriya GÖKTAŞ
Bakırköy Üniversitesi, BESYO
Jüri Başkanı

Doç. Dr. Oğuzhan YONCALIK
Kırıkkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Üye (Danışman)

Yrd. Doç. Dr. Abdullah YILMAZ
Kırıkkale Üniversitesi, Fen Edebiyat
Fakültesi
Üye

ÖNSÖZ

Bu çalışmada “Kırşehir İlindeki 3. Kademe Devlet Okullarının Beden Eğitimi ve Spor Açısından Potansiyelleri (İmkan ve Eksiklikler)”araştırılmıştır.

Yüksek Lisans Tez danışmanlığımı üstlenerek Araştırmanın gerçekleştirilmesinde, planlanmasında, uygulanmasında ve sonuçlandırılmasındaki görüş ve yönlendirmeleriyle katkılarını, sabır ve desteğini cömertçe benimle paylaşan değerli danışmanım Doç. Dr. Oğuzhan YONCALIK’a teşekkürü bir borç bilirim.

Acil yardım tarzında aradığımda tüm telefonları cevaplayan ve bilgilerini benimle paylaşan Değerli Hocam Beden Eğitim Öğretmeni Murat ERGİN’E teşekkür ederim

Annem Yeter BOZDAĞ, Babam Fikret BOZDAĞ ve desteğini, enerjisini, sevgisini hiçbir zaman benden esirgemeyen çok değerli nişanlım Meliha TEKELİ’ ye teşekkür ederim.

Berkan BOZDAĞ

Kırıkkale-2016

ÖZET

KIRŞEHİR İLİNDEKİ DEVLET LİSELERİNİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR AÇISINDAN POTANSİYELLERİ (İMKAN VE EKSİKLİKLER)

Berkan BOZDAĞ

Yüksek Lisans Tezi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Danışman: Doç. Dr. Oğuzhan YONCALIK

Bu araştırma, “Kırşehir İlindeki Devlet Liselerinin Beden Eğitimi ve Spor Açısından Potansiyellerini (İmkân ve Eksiklikler)” belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırma, 2015-2016 eğitim-öğretim yılı I. döneminde Kırşehir ilinde devlete bağlı bulunan 9 farklı lisede öğrenim gören 632 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen ‘beden eğitimi ve spor imkan ve eksiklikler ölçeği (BESİVE)’ kullanılmıştır. Bu araştırmanın değişkenleri; öğrencilerin cinsiyeti, okul türü ve sınıfıdır. Elde edilen değerlerin normal dağılım gösterip göstermediği Shapiro-Wilk testi ile incelenmiş, verilerin normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir. Araştırma verilerinin analizi yüzde (%), frekans (f), t-testi ve Anova testi ile yapılmıştır.

Sonuç olarak katılımcıların, cinsiyetlerine göre beden eğitimi ve sporun önündeki engellere vermiş oldukları cevaplar arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Okulların akademik başarılarına göre yapılan sınıflandırma sonucu grupların vermiş olduğu cevaplarda ölçeğin alt faktörlerinden kurumsal boyutta anlamlı bir fark bulunamazken, sınav kaygısı ve ilgisizlik, öğrenci deneyimi, fiziksel yetersizlik (altyapı) boyutlarında ise istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler :Beden Eğitimi ve Spor, Engel, Öğrenci

ABSTRACT

THE POTENTIAL OF HIGH SCHOOLS IN KIRŞEHİR CITY FOR PHYSICAL EDUCATION AND SPORT (OPPURTINITY AND DEFICIENCY)

Berkan BOZDAĞ

Master Thesis, Institute of HealthSciences

Supervisor: Doç. Dr. Oğuzhan YONCALIK

December 2015, 53 pages

The purpose of this survey is to find out the potentiel of high schools in Kırşehir for physical education and sport (Oppurtinity and Deficiency).

The survey was made to 632 students in high schools of Kırşehir in the term of 2015-2016.As the data collection instrument, evaluation part developed by the searcher was used. The variables of this survey one the sex of the students, school type and the class. The results have been examined according to the Shapiro-Wilk test whether it is normal or not. The analysis of survey data has ben made according to %, frequency, t test and Anova test.

At the result of the search, the obstacles to pyhsical education and sport have no differentness on participants' gender.

Considering schools' classification by success,achievement group , therere is no significant difference on institutive dimension ; in spite of this, there is a significant statitical difference on the dimensions of exam anxiety , lack of interest, student's experience, pyhsical inefficacy (background)

KeyWords :Physical Education, Barrier, Student

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER.....	v
KISALTMALAR LİSTESİ.....	vii
BÖLÜM I	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	1
1.3. Araştırmanın Önemi	2
1.4. Alt Problemler	2
1.5. Sayıtlar	2
1.6. Sınırlılıklar	2
BÖLÜM II.....	3
GENEL BİLGİLER.....	3
2.1. Beden Eğitimi ve Sporun Önündeki Temel Engeller.....	5
2.2. İlgili Araştırmalar:	8
2.2.1. Kurumsal Yetersizlik.....	9
2.2.2. Ders saati	9
2.2.3. Denetim	10
2.3. Okulun Fiziksel Yetersizliği.....	10
2.3.1. Tesis	10
2.3.2. Materyal	12
2.3.3. Kalabalık Sınıf.....	12
2.4. Okul Yönetimi ve Beden Eğitimi Öğretmeninin Tutumu	13
2.4.1. Okul yönetimi.....	13
2.4.2. Öğretmen Engelleri	14
2.5. Öğrenci ve Veli Tutumları	15
2.5.1. Öğrenci ilgisizliği.....	15
2.5.2. Veli ilgisizliği.....	16
2.5.3. Sınav kaygısı	16

BÖLÜM III	18
YÖNTEM.....	18
3.1. Araştırma Deseni ve Modeli	18
3.2. Araştırma Grubu.....	18
3.3. Ölçeğin Geliştirilme Aşamaları.....	19
3.4. Verilerin Analizi.....	26
BÖLÜM IV	27
BULGULAR	27
4.1. Araştırmaya katılan öğrencilere ait bulgular	27
4.2. Araştırmaya katılan okullara ait bulgular	28
4.3. Araştırmaya katılan okulların başarı gruplamasına ait bulgular	28
BÖLÜM V.....	37
TARTIŞMA VE SONUÇ.....	37
5.2. ÖNERİLER	42
KAYNAKÇA	44

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1: Ölçeğin faktörlerinin açıkladığı varyans analizi sonuçları	22
Tablo 2: Ölçeğin döndürülmüş temel bileşenler analizi sonuçları.....	23
Tablo 3: Ölçek maddelerinin oluşturduğu boyutların birbirine yakınlık eğrisi	24
Tablo 4: Ölçek maddelerinin kümelenecek oluşturduğu faktörler	25
Tablo 5: Araştırmaya katılanların cinsiyete göre dağılımları.....	27
Tablo 6: Araştırmaya katılan okul türlerinin ayrıntılı olarak dağılım ve yüzdeleri	28
Tablo 7: Araştırmaya katılan okulların akademik başarı durumlarına göre dağılımları	28
Tablo 8: Araştırmaya katılan öğrencilerin sınıflara göre dağılımları.....	29
Tablo 9: Araştırmaya katılan öğrencilerin bes'in önündeki engellere verdiği cevapların dağılımı.....	30
Tablo 10: Ölçeğinin alt faktörlerinin cinsiyete göre incelenmesi (t-testi).....	33
Tablo 11: Ölçeğinin alt faktörlerinin okul başarı gruplarına göre incelenmesi (t-testi).....	34

KISALTMALAR LİSTESİ

T.C.	:Türkiye Cumhuriyeti
MEB	:Milli Eğitim Bakanlığı
BES	: Beden Eğitimi ve Spor
Vb.	:Ve Benzeri
f	:Frekans
N	:Kişi Sayısı
$\bar{X}$	:Ortalama
Ss	:Standart Sapma
Sd	:Serbestlik Derecesi
p	:Anlamlı Farklılık

EKLER LİSTESİ

EK 1. Öğrenci Anket Formu

EK 2. Anket İzni

EK 3. Özgeçmiş

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Günümüz eğitim felsefesi; eğitim ve öğretim faaliyetlerinin gelişmesinin yanında fiziksel ve zihinsel gelişimin de sağlanma ihtiyacını ortaya atar. Ülkelerin gelişmişliklerinin göstergesi; kişilerin fiziksel, zihinsel ve ruhsal bakımdan kendilerini gerçekleştirebilmiş bireyler olarak yaşamlarını devam ettirebilmeleri ile doğru orantılıdır. Bu gelişme süreci içinde, bireylerin kendi gelişme düzeyleri doğrultusunda çeşitli ilgi ve ihtiyaçlara sahip olacakları, karşılanmayan ihtiyaçların ise sorun olarak ortaya çıkacağı kaçınılmaz bir gerçektir.

Okullarda beden eğitimi ve spor faaliyetlerine sağlanan imkânların artırılarak var olan eksikliklerin giderilmesi beden eğitimi dersinin verimliliğini arttıracak ve eğitim ve öğretimi daha kaliteli, daha nitelikli hale getirecektir.

Bu çalışmanın problemi Kırşehir ili merkezindeki liselerin beden eğitimi ve spor derslerinde ki genel ve özel hedeflerin gerçekleşmesinin önündeki sorunları belirleyerek; tespit edilen eksiklikleri sınıflandırmaktır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, Kırşehir ilindeki devlet'e bağlı ortaöğretim okullarında öğrenim gören 9.10.11. ve 12. sınıf öğrencilerinin, öğrenim gördüğü okulların beden eğitimi ve spor açısından potansiyelleri (imkan ve eksiklikleri) hakkında düşüncelerinin ortaya konulmasıdır.

Bu bağlamda bu araştırmanın amacı beden eğitimi ve spor faaliyetlerini inceleyerek bu incelemelerin sonunda karşılaşılan sorunları tespit etmek ve bu sorunlara çeşitli çözüm

önerileri getirmektir. Araştırmanın MEB ve okul yöneticileri, aileler ve sporun içinde yer alan diğer ilgililere ışık tutacağı düşünülmektedir

1.3.Araştırmanın Önemi

Bu çalışma, orta öğretim kurumlarının beden eğitimi derslerindeki genel ve özel hedeflerin gerçekleşmesinin önündeki sorunları sıralayarak ve beden eğitimi derslerinin daha etkin ve verimli işlenebilmesine yardımcı olmak; beden eğitimi derslerinin ne derecede gerçekleştirdiğini değerlendirerek, bu konuda yeni yaklaşımlar sunması bakımından önem arz etmektedir.

1.4. Alt Problemler

1. Araştırmaya katılan öğrencilerin görüşleri;
    - a) Sınıf,
    - b) Cinsiyet,
    - c) Okul türü,
- açısından farklılık göstermekte midir?

1.5. Sayıtlar

1. Araştırmanın örnekleme evreni temsil edebilecek yeterlikte ve nitelikte olduğu varsayılmaktadır.
2. Araştırmaya katılan öğrencilerin, anket sorularını samimi ve tarafsız olarak cevapladıkları varsayılmaktadır.

1.6. Sınırlılıklar

1. Bu araştırma; veri toplama aracı ile elde edilen verilerle Kırşehir ili ile sınırlıdır.
2. Kırşehir ili merkez sınırları içerisindeki, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi liselerde öğrenim gören öğrencileri kapsamaktadır.
3. Elde edilen bulgular, 2015-2016 öğretim yılı ile sınırlıdır.

BÖLÜM II

GENEL BİLGİLER

Bedensel gelişim ile zihinsel, sosyal ve duygusal gelişim arasında hayati bir bağlantı olduğu şüphesiz herkes tarafından bilinmektedir. İlk çocukluk çağında motor faaliyetlerde bulunmayan çocuk, hiddet ve korkuya kapılacaktır. Ancak, bu konuda gelişmiş olan çocuk ise rahatça faaliyetlerde bulunacaktır. Spor, çocukların birbiriyle olan ilişkilerine, zihni faaliyetlerine ve duygusal gerginliklerine etki yapacaktır. Keza duygusal durumları, bedensel gelişimlerini etkileyecektir. Çocuğun bedensel sağlığı ve gelişimi için yapılan yatırım, aynı zamanda sosyal, zihinsel ve duygusal gelişimi için yapılan bir yatırımdır (Thomas, 1982).

Günümüzde her alanda meydana gelen hızlı değişme ve gelişmeler, beden eğitimi ve spor alanında da kendisini göstermektedir. Beden eğitimi spora elit sporcu yetiştirmek, kitle sporu oluşturmak ve genel eğitime katkılar sağlamak açılarından büyük menfaatler sağlamayı planlayan ülkeler büyük yatırımlar ve bilimsel araştırmalar yapmaktadırlar. Önemli mesafeler de almaktadırlar. Bu alanda, öğretim yöntemleri ve uygulamaları da hızla değişmekte ve gelişme kaydetmektedir (Karaküçük, 1989).

Kişinin aldığı eğitimle sürekli olarak değişmesi, yetersiz durumundan daha yeterli duruma gelmesi sağlanmaktadır. Bu değişiklikler, birbirini

Eğitim yıllar boyu eğitimciler, araştırmacılar ve otoriteler tarafından farklı boyutlarına değinilerek değişik ifadelerle tanımlansa da, tanımların hepsinde ortak olan noktalar bulunmaktadır. Bununla beraber sporun getirdiği disiplin ve anlayış okul içinde verildiği gibi, ders dışı sportif faaliyetlere gereken önemi verilmeden bütün imkan ve destekler sağlanmadan sporun sağlam ve kaliteli bir yapıya kavuşması imkansızdır (Kırçık ve Pepe, 2008)

Eğitimin ayrılmaz bir parçası olan sporun geniş kitlelere yayılması ve kitlelerin bilinçli olarak spor yapabilmesi için devletin örgün ve yaygın spor politikasına destek olma yönünde

üniversitelere, mahalli idarelere, iş çevrelerine ve kitle iletişim araçlarına büyük görev ve sorumluluk düşmektedir (Yolcu, 1992).

İnsan yüzyıllar önce kendi bedenini kullanarak iş görürken, günümüzde teknolojinin kendisine sunduğu imkânlarla hareketliliğini yitirmiştir. Bugün birçok ülkede insanları tekrar hareketli kılmak için bir devlet politikası olmuştur. (Açıkada ve Ergen 1990).

Türkiye cumhuriyeti gençlerin korunması ve vatandaşlarının beden eğitimi ve ruh sağlığını geliştirerek sporu kitlelere yaymayı amaçlayan bir takım önlemleri almıştır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda yer alan:

58. Madde: “Devlet; gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar vb. kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır.”

59. Madde: “Devlet; her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder. Devlet, başarılı sporcuyu korur.” ve Millî Eğitim Temel Kanunu'nda belirlenen genel amaçlar doğrultusunda, beden eğitimi dersinin genel amaçları aşağıdaki gibi belirlenmiştir (MEB Öğretim Programları, 2009).

Öğretim, en iyi koşullarda bile zordur; öğrenci ve öğretmenin gereksinimlerini hesaba katmamak ise zaten zor olan bu işi, olanaksız kılar. Yani öğrenci ve öğretmenin gereksinimlerine sırt çeviren her öğretim yöntemi başarısızlığa mahkûmdur (Eker, 2001).

Esasen beden eğitimi ve spor faaliyetleri okullarda ders içi ve ders dışı zamanlarda genel eğitimin tamamlayıcısı olarak verilmekte ve bu faaliyetler içerisinde birey, bir bütün olarak ele alınmaktadır. Genellikle bu hedeflerde sağlanacak gelişim, uygulamaların haftalık sayı ve süresi, kullanılan tesis, alan ve yeter sayıdaki nitelikli beden eğitimci varlığı ile doğrudan ilişkili görülmektedir (Özdemir, 2000).

2.1.Beden Eğitimi ve Sporun Önündeki Temel Engeller

Bu bölümde son yıllarda beden eğitimi ve spor derslerinin etkili ve verimli gerçekleşmesinin önündeki engeller ile ilgili yapılmış çalışmalara yer verilmiştir.

Beden eğitimi öğretmenlerinin uygulamada karşılaştıkları en önemli sorunların; okul yönetiminin beden eğitimi dersini önemsiz görmeleri, müfettişlerin dersi değerlendirecek nitelikte olmamaları, velilerin derse karşı ilgisiz olmaları, öğretmenlerin özlük hakları konusunda bilgi sahibi olmamaları, öğrencilerin derse uygun kıyafet getirmemeleri, kız öğrencilerin derse karşı ilgisiz olmaları, tesis ve araç-gereç yetersizliği, ders süresinin kısalığı, öğrenci sayısının fazlalığından dolayı ders planlama-yürütme-değerlendirme süreçlerinin tam yapılamaması, zümre çalışmalarının işlevsel olmaması ve öğrencilerin dershaneye gitmelerinden dolayı ders dışı etkinliklerin yapılamaması olduğu saptanmıştır (Demirhan ve ark., 2014).

Morgan ve Hansen, (2008) okullar içerisinde beden eğitimi programının önündeki engelleri, öğretmenlerin kontrolü dışında (öğretmenle ilişkisiz) ve öğretmenlerin davranışlarından kaynaklanan (öğretmenle ilişkili) olarak sınıflandırılmış ve bu sınıflandırdığı engelleri; bütçe sınırlaması, kıt kaynaklar, eğitim müfredatlarında Beden eğitimi ve spora ayrılan zamanın yetersiz olması, düşüşü, profesyonel gelişimin eksikliği, müfredatın karmaşası, tesis ve malzeme eksikliği olarak sıralamıştır.

Beden eğitimi ve spor dersinin etkin uygulanabilmesi için: ayrılan zaman , sınıf mevcudu,, fiziksel Ortam (ısı, gürültü vb.) BES' araç-gereç ve diğer olanakların durumu son derece önemlidir (Bucher, 1983; Mosston ve Ashworth,1986; Nichols, 1990; Bilen, 1993).

Razaghi (2014), beden eğitim uygulanmasına engel teşkil eden yedi faktör tespit etmiştir. Bunlar: İnsan, tesis-ekipman, teknik, kültürel, mali, mesleki yetenek ve sınırlı yatırımdır.

Okul yönetimi, veli ve öğrenci boyutuyla dersin önemini kavratacak eğitimlerin verilmesi, denetimin alan uzmanı kişiler tarafından yapılması, ders içi ve dışı etkinlikler için gerekli tesis ve araç-gerecin temin edilmesi, ders süresinin artırılması ve sınıflardaki öğrenci

sayısının azaltılmasının sorunlara çözüm olabileceği ifade edilmiştir. (Demirhan ve ark., 2014)

Tamer ve Pulur (2001), Beden Eğitimi Öğretmeni ile ilgili temel sorunları aşağıdaki gibi sıralamıştır.

1. Tesis ve araç gereç yetersizliği,
2. Sınıf mevcudunun fazla olması ve disiplinin zorlaşması,
3. Günlük hazırlık ve dinlenme için zaman yetersizliği,
4. Yardımcı hizmetlerin yetersizliği
5. Ücretlerin yetersizliğidir.

Çoğu okulda salon olamayışı, var olan salonların çok amaçlı kullanılması (kantin, kafeterya), aktif olunabilecek yerlerin bakımsızlığı, hijyen koşullarına uyulmaması, araç-gereç eksikliği, yürüyüş yollarının olmayışı, spor alanlarının küçük oluşu, kötü hava koşulları, bazı ülkelerde ders saatlerinin azlığı gibi nedenlerden dolayı okullar çocuğun fiziksel aktivite gereksinmesini karşılamaya yetmemektedir (Thompson, ve ark., 2001).

Üç ana kurumsal engel beden eğitime azalan öncelikler, performans eksikliği, beden eğitimi ve aktivitelerin ölçümü ve yetersiz alt yapıdır. Güven eksikliği veya beden eğitimi öğretmeye olan ilgi, güvenli planlama sağlayamama ve beden eğitimi dersinde kişinin kendi olumsuz tecrübeleri, eksik eğitim, bilgi yetersizliği ve beden eğitimi öğretmek için aranan özelliklere sahip olmaması tanımlanan engellere dendir (De Corby ve ark., 2005; Morgan and Bourke, 2005; Xiang, ve ark., 2002).

Solmaz (2006), tarafından “Milli Eğitim Bünyesindeki Okullarda Beden Eğitimi Derslerinin İşlevsel Durumu” konulu Kocaeli ilindeki devlet okullarında görev yapan toplam 50 beden eğitimi öğretmenin örneklem olarak alındığı araştırmada şu bulgular ulaşılmıştır.

1. İlköğretimin birinci kademesinden itibaren beden eğitimi derslerinin, beden eğitimi öğretmeni tarafından işlenilmesi gerektiği sonucu ortaya çıkmıştır.

2. Kocaeli ili’ne bağlı okulların genelinde, araç-gereç eksikliği olduğu okulların kendilerine ait salonlarının olmasının, beden eğitimi derslerinin verimliliğini arttıracığı yönünde bir sonuca ulaşılmıştır.

3. Beden eğitimi öğretmenlerinin, daha sıkı hizmet içi eğitime tabi tutulması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Beden eğitimi öğretmenleri ve okul müdürlerine göre, “Tesis yetersizliği, ders saatlerinin yetersizliği ve araç gereç yetersizliği” derslerin işlenmesindeki en önemli üç sorun ve eksikliklerdir.

(Demirhan ve ark., 2008).

Jenkinson ve ark. (2010), Victoria Eyaleti ikinci kademe okullarında beden eğitimi ve sporun sağlanması önündeki engeller adlı çalışmada kaliteli beden eğitimi sağlanmasına bariyer olarak büyük ölçüde kurumsal engellere Özellikle tesislere erişim, ekipman, eksikliği, tesis yetersizliği, finansman eksikliği sonuçlarına ulaşmıştır.

Çelik (2008), beden eğitimi öğretmenlerin okul içi okul dışı faaliyetlerde karşılaştıkları sorunların incelenmesi isimli çalışmasının bulguları incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin okul içi ve okul dışı beden eğitimi ve spor faaliyetlerinde en çok karşılaştıkları problemin tesis, salon, malzeme ve alt yapı eksikliği olduğu görülmektedir.

Türkiye’de beden eğitimi ve spora gereken ilgi gösterilmemektedir. Bu ilgisizlik derse gereken önemin verilmemesine neden olmuştur. Maalesef okullarımızda öğretmen eksikliği, tesis, salon, malzeme eksikliği, okul yöneticileri ve öğrenci velilerinin derse karşı yaklaşımları, ders saatlerinin yetersiz olması, dersin uygulanmasını ve etkinliğini olumsuz yönde etkilemektedir (MEB, 1991; MEB, 1993; TED, 1988).

Antoine (2012), beden eğitimi ve sporun önündeki engelleri şöyle sıralamıştır: Bütçe kesintileri, kötü tesisler, ekipman, niteliksiz beden eğitim öğretmenleri ve kalabalık sınıflar.

Barroso (2005), Teksas’ta yaptığı çalışmada kaliteli BES için en sık bildirilen bariyer olarak: yetersiz mali kaynaklar ve yetersiz iç ve dış tesisler, büyük sınıf büyüklüğü yetersiz BES uzman sayısı ve diğer destek eksikliği olarak sıralamıştır.

Beden eğitimi dersinin uygulanması sırasında kullanılan birçok öğretim yöntemi ve bunların uygulanışı esnasında karşılaşılan sorunların birbiriyle benzer sonuçlar vermesi ilköğretim okullarımızda yöntemlerin uygulanmasında sorun yaratan ortak bazı eksiklikleri gündeme getirmektedir. Bunlardan en önemlisi araç gereç, malzeme, saha, ders saati, öğrencilerin ilgisizliği ve beden eğitimi öğretmenlerimizin yöntemleri gerçekçi bir şekilde uygulamayı bilmemelerinden kaynaklanan sorunlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu hususta okullarımızda yeterli fiziksel olanaklar ve bir takım eksiklikler giderildiği takdirde öğretim yöntemlerinin daha etkili kullanılabilmesi ve bu sayede öğretim konusunda daha verimli sonuçlar elde edilmesi mümkün olabilecektir (Yıldız, 2012).

Morgan ve Hansen (2008), bütçe kesintileri, etkili beden eğitimi programlarının uygulanabileceği tesislerin olmaması, beden eğitimi ve spor ekipmanı, nitelsiz beden eğitim öğretmeni eksikliği ve okul politikalarının tutarsızlığını

Çiçek ve Koçak (1997), yaptığı çalışmada ise BES ile ilgili engeller; ders içeriklerinin çok fazla olması, tesis ve malzeme yetersizliği, sınıfların kalabalık olması, olarak bulunmuştur.

O'Connor ve ark. (2014), beden eğitiminin önündeki üstteki engellere ek olarak, zorbalık ve akran tacizini eklemiştir.

2.2. İlgili Araştırmalar:

Günümüzde bilim; eğitim ve öğretimi zihin ve beden bütünlüğü içinde ele almaktadır. Beden eğitimi ve spor dersi ise öğrencinin bu bütünlüğü sağlanmasında önemli görevler üstlenmektedir. Bu sebeple beden eğitimi ve spor dersi, eğitim sistemi içinde büyük önem arz eder; bununla beraber beden eğitimi ve sporun öğrencide olumlu etki bırakabilmesi için eğitim öğretim programda yer bulması yeterli değildir. Dersin tam olarak etkili ve verimli geçebilmesi için gerekli ve yeterli İmkânları sağlanması gerekir.

Bu bölümde son yıllarda beden eğitimi ve spor derslerinin etkili ve verimli olmasının önündeki engeller ile ilgili doğrudan ve dolaylı olarak yapılmış; kurumsal engeller, okulun

fiziksel yetersizliği, okul yönetimi ve beden eğitimi öğretmeninin tutumu, veli ve öğrenci tutumu başlıkları altında toplanmış araştırmalara yer verilmiştir.

2.2.1. Kurumsal Yetersizlik

Beden eğitimi dersinin işlenmesi için gerekli tesis yeterliliği ile ilgili Topkaya'nın 1995 yılında "ortaöğretimde beden eğitimi ve spor müfredatı sorunları ve yeni yaklaşımlar" isimli yüksek lisans tez çalışmasında, ortaöğretimde beden eğitimi ve spor sorunlarının sanıldığı kadar araç, gereç, malzeme ve tesis eksikliğine bağlı olmadığı, temeldeki sorunun, öğretim programından kaynaklanan ve eğitim sistemi yapısına değin uzanan bir yapılaşma eksikliğine bağlı olduğu ifade edilmektedir.

Beden eğitimi öğretmenleri, ders süresinin kısa olması, sınıflardaki öğrenci sayısının fazla olması, tesis, araç-gereç ve kaynakların yetersiz olması gibi nedenlerle dersi planlama- işleme ve değerlendirmeyi yeterli bir şekilde yapamadıklarını ifade etmişler ve bu sorunların çözümünde; öğretim programı merkezi olduğu için planların da merkezdeki bir kurul tarafından hazırlanması, haftalık ders saatinin artırılması, gerekli tesis, araç- gereç ve kaynağın temin edilmesinin etkili olabileceğini belirtmişlerdir (Demirhan ve ark., 2014).

Morgan ve ark. (2008)'nın, BES programlarının kalitesi üzerine engellerin etkisini araştırdığı çalışmasında, kurumsal ve beden eğitimi derslerinin saatin vurgulanmıştır.

2.2.2. Ders saati

Beden eğitimi dersinin etkin bir şekilde uygulanabilmesi için ders öncesi (kıyafet değiştirme, araç-gereç hazırlığı gibi) yapılan hazırlıklara ayrılan sürenin dersin başlamasını ve derse ayrılan zamanı engellemeyecek şekilde planlanması gerekir.

Aras (2000)'in, "ilköğretim okullarındaki beden eğitimi öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar" isimli yüksek lisans tez çalışmasında ilköğretim okullarında uygulanan beden eğitimi ders saatinin yeterli olup olmadığı sorusuna, öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu ders saatlerinin yetersiz olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir.

Çolakoğlu (2004)'nin ‘‘Sporun topluma yaygınlaştırılması açısından okul sporları’’ isimli doktora tezinde, ‘‘Okullardaki beden eğitimi ders saatlerinin yeterli olduğu görüşüne katılıyor musunuz’’ sorusuna katılımcılar katılmamaktadır.

Çelik (2008), beden eğitimi öğretmenlerinin okul içi ve okul dışı faaliyetlerde karşılaştıkları sorunların incelenmesi adlı yüksek lisans tezinde beden eğitimi öğretmenleri okullardaki Beden eğitimi ders saatlerini az bulmaktadırlar.

2.2.3. Denetim

Beden eğitimi öğretmenlerinin denetimde müfettişlerle ilgili karşılaştıkları sorunlar; denetlemenin yetersiz olması, derinlemesine ve nitelikli bir değerlendirme yapılmaması, denetlemenin yapıcı ve yol gösterici olmamasıdır. Öğretmenlerin bu sorunlara yönelik çözüm önerileri; ‘‘konu alan uzmanı kişiler tarafından belli aralıklarla düzenli olarak denetlemenin yapılması, denetlemede ölçütlerin konulması ve o ölçütlere göre değerlendirmenin yapılması, okul müdürlerinin de denetlemeye katılması’’ şeklindedir. Sayısal veya oransal ağırlıklara ihtiyaç duyulmaktadır (Demirhan ve ark., 2014).

2.3. Okulun Fiziksel Yetersizliği

2.3.1. Tesis

Sporun sağlıklı ve amacına uygun yapılabilmesi için gerekli olan spor tesislerinin yetersizliği Beden Eğitimi derslerinin amacına uygun bir şekilde gerçekleşmesini engellemektedir.

Okullarda beden eğitimi derslerinin amaçlarına ulaşabilmesi için bu derslerde kullanılacak tesis ve malzemenin öğretimi gerçekleştirecek sayıda ve nitelikte olması gerekir. Bu konuyla ilgili gereksinimlerin karşılanması ve spor salonlarının sayısının artırılması, bu dersin kötü hava koşullarında salonda, daha güvenli ve sakatlanma riskinin az olduğu zeminlerde yapılmasını sağlayacaktır. Böylelikle öğretmenler ders programlarında yer alan

her konuyu öğretme imkânına da kavuşacaklardır. Beden eğitiminde öğretilen konularda öğrencilerde istenilen gelişimin sağlanması onlara yeterli malzeme ile hareketi çok tekrar yapabilme fırsatının verilmesine bağlıdır (Harrison and Blakemore, 1992).

Aynı şekilde Salman ve arkadaşlarının (2005) yaptıkları bir araştırmada, öğretmenlerin % 84,3'ü ders verimliliğinin, öğrenci katılımının spor salonu ve benzeri tesislerin yetersizliğine bağlı olarak kış aylarında düştüğünü belirtmektedir.

Çumralıgil'in 1995 yılında "seçilmiş bazı illerdeki ortaöğretim kurumlarında beden eğitimi öğretiminin yapısı ve sorunları" isimli doktora tezinde öğretmenler, "spor tesisleri, araç ve gereçler yetersiz" sorusuna büyük ölçüde katıldıklarını ifade etmiştir, bu araştırmada okullarda spor tesislerinin yetersiz olduğu görülmüştür.

Eğitim kurumlarımızda beden eğitimi dersinin verimli ve spor etkinliklerin sağlıklı bir şekilde yapılmasına imkan sağlayacak spor tesislerimiz yok denecek kadar azdır. 21 yüzyılın insanını yetiştirecek olan okullarımızda bu tesislerin en az derslikler kadar önemli olduğu bina ile bir bütün olarak düşünülmesi gerekmektedir (Uğur, 2006).

Çocuğun fiziksel aktivite gereksinmesini engelleyen bir diğer faktör de okul beden eğitimi dersleri ve okul olanaklarının yetersizliği gösterilmektedir (Pehlivan, 2009)

Aydın (2002)'in "Ankara'daki özel ve resmi ortaöğretim kurumlarında görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin bazı mesleki niteliklerinin ve ders dışı çalışmalara katılmalarının karşılaştırılması" isimli yüksek lisans tez çalışmasında, devlet okullarında spor salonu bulunma durumlarına ilişkin beden eğitimi öğretmenler okullarında %74,1'inde salon bulunmadığı yönünde görüş bildirmiştir.

Çalgın'ın 2003 yılında "Niğde ilinde görev yapmakta olan beden eğitimi öğretmenlerini mevcut durumlarının değerlendirilmesi ve meslek sorunlarının tespiti" isimli yüksek lisans tezinde beden eğitimi öğretmenlerinin %90'ı okullarda spor saha ve tesislerinin yeterli olmadığı yönünde görüş bildirmişlerdir.

Yönetim ile ilgili beden eğitimi öğretmenlerine yaptığı çalışmada Baykoçak (2002)'a göre beden eğitimi öğretmenlerinin en fazla sorun yaşadığı alan okul ve fiziki şartlar olarak ortaya çıkmıştır. Okulların sahip olduğu spor alanı ve malzemelerin yeterliliği derse olan ilgiyi arttırmaktadır. Bu durum ortaokul ve lisede fiziksel yetersizliklerin beden eğitimi derslerinin uygulanmasını zorlaştırdığı gibi öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı ilgisinin azalmasına da yol açmaktadır. Öğrencilerin beden eğitimi dersinde başarılı olabilmeleri için dersi önemsemeleri, hareketi yapmaları ve derste aktif olmaları gerekir. Bu da ancak gerekli ortam, tesis, araç gerecin sağlanmasıyla mümkün olacaktır

2.3.2. Materyal

Underwood (1971) tarafından yapılan çalışmada oyun ve eğitimin birbirinden ayrılmaz bir bütün olduğu vurgulanmıştır. Oyunun eğitim için bu kadar önemli olduğunun bilinmesinin ve okulların oyunlara fırsat tanıyacak alanlar ile gerekli materyallere sahip olmasının gerekliliğinin önemi belirtilmiştir. Beden eğitimi etkinlikleri için gerekli materyallerin sunulması ile dersin amacına ulaşabileceği söylenebilir.

Yine Özşaker ve Orhun (2005)'un devlet okullarında yaptığı araştırmada beden eğitimi derslerinde amaca ulaşamamasında malzeme yetersizliği özellikle vurgulanmıştır.

Kubayı ve ark. (2013)'nin yaptığı çalışmada, spor faaliyetlerine katılımında engel olarak spora teşvik etme, motive eksikliği, okullardaki temel ekipman eksikliği ve spor tesislerine erişime değinmiştir.

Beden eğitimi dersinde araç-gereç, kaynak ve tesislerin yeterince sağlanması gibi durumlar ne derecede yeterli ise öğretimde o ölçüde başarılı olacaktır (Tamer ve Pulur, 2001).

2.3.3. Kalabalık Sınıf

Bu durum, beden eğitimi dersinde sınıf yönetiminin ve disiplin sorunlarının ortaya çıkmasına, dolayısıyla etkili bir şekilde ders işlenememesine neden olmaktadır (Ballinger, 1993; Siedentop, 1991).

Barroso ve ark. (2005) yine BES'in etkili ve verimli olmasının önündeki engel olarak kalabalık sınıf boyutunu işaret etmektedir.

Harrison ve Blakemore (1992)'a göre, sınıf ortamından farklı bir ortamda, farklı araç gereçlerle, daha özgür hareket edebilme olanağı ve diğer derslere nazaran daha kalabalık bir sınıf ortamında ders işleniyor olması, beden eğitimi dersinde sorunlara neden olabilmektedir. Birçok beden eğitimi öğretmeninden kalabalık öğrenci gruplarına, yoğun bir içeriği, daha az zaman, daha küçük bir alanda ve daha az araç-gereçle öğretmesi istenmektedir.

Benzer şekilde Pulur ve Tamer (2001)'e göre, kalabalık sınıflar, öğrencilerin derse ilgisiz olmalarına, derse hazırlıksız gelmelerine, öğretim etkinliklerine katılmamalarına ve derse devamsızlık yapmalarına neden olmakta, öğrencilerin sergiledikleri bu davranışlar ise derslerde sorun olarak kendini göstermektedir

2.4. Okul Yönetimi ve Beden Eğitimi Öğretmeninin Tutumu

2.4.1. Okul yönetimi

Okul yönetimi okul müdürü, müdür yardımcıları, zümre başkanı, beden eğitimi öğretmenleri ve okul aile birliği olarak ele alınacaktır. Okul yönetiminin beden eğitimi dersine karşı tutumu dersin ve öğretmenin hedeflerine ulaşması açısından çok önemli bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır.

Günümüzde birçok alanda olduğu gibi yönetim alanında da değişim ve gelişim yaşanmaktadır. Bu değişim geleneksel yönetim anlayışından çıkıp çağdaş daha ileri bir yönetim anlayışına doğru değişmektedir. Eğitimde verimliliği arttırabilmek için değişen bilgi ve teknolojiye uyum sağlayabilmek sınırlı kaynakları en verimli şekilde kullanabilmek ve eğitim personeli ile işbirliği yapmak yönetici davranışları ile olacaktır (Çelik, 2008).

Okul müdürlerinin birçoğu spor tesislerinin yokluğunu bahane ederek veya beden eğitimi dersine gereken önemi vermediği için öğrencilere beden eğitimi dersini seçmesine izin vermeyeceklerdir. Bu durum da beden eğitimi derslerine yöneticilerin yaklaşımlarının yetersiz olduğunun bir göstergesidir. Fakat ilkökul çağındaki öğrenciler için beden eğitimi dersleri vücut gelişimleri ve motorsal yeteneklerini keşfetme dönemi olduğundan ders saatlerinin yetersiz olduğu görülmektedir. Bu dönem çocuklar için sosyal açıdan gelişme ve paylaşmayı öğrenme dönemidir (Başaran, 1994).

Beden eğitimi öğretmenlerinin okul müdürleri ile karşılaştıkları sorunların başında okul müdürlerinin beden eğitimi dersine karşı ilgisiz olmaları, dersi önemsiz görmeleri, altı saatlik egzersiz programının önemini okul takımından gelen başarıya göre değerlendirmeleri, görevlendirmelerden (okul maçları gibi) hoşlanmamaları ve bunun için gerekli izni vermemeleri ile malzeme alımında destek olmadıklarını ifade etmişlerdir (Demirhan ve ark., 2014).

Lounsbery (2012), okul yöneticileri ile beden eğitimi öğretmenleri arasında güçlü bir ilişki olmasına gerektiğini söylerken; müdürleri beden eğitimi öğretmenlerinin, beden eğitimi konusundaki kararları üzerinde büyük etkiye sahip olduğu ve beden eğitimi ve spor için anlayış ve vizyon eksikliğine sahip olduğu sonucuna ulaşmıştır

Okullarda, beden eğitimi dersine gereken önemin verilmediği görülmektedir. Temel hareketler çağındaki ilkokul çocukları oyundan yoksun kalmakta, sportif hareketlere hazırlık dönemindeki ortaokul ve lise çağındaki gençlere de temel hareketler ve sportif hareketlere yönlendirme açısından yeterli imkanlarla desteklenmemektedir (Çelik, 2008).

Beden eğitimi öğretmenlerinin, daha sıkı hizmet içi eğitime tabi tutulması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır (Solmaz, 2006).

Launsbery ve Sharpe (1999), ilköğretim okullarında görev yapan beden eğitimi öğretmenleri, meslekte kendilerini yeterli hissettiklerini belirterek, okuldaki çalışmalarının idare tarafından desteklendiğini ve kendilerini daha fazla geliştirmek istediklerini belirtmişlerdir.

2.4.2. Öğretmen Engelleri

Beden eğitimi derslerinin yürütülmesi, uygulanması ve değerlendirilmesi sürecindeki eksiklikler ve uygulamada karşılaşılan sorunlardan doğrudan etkilenenlerin başında öğretmen, öğrenci ve okul yöneticileri gelmektedir. Dersin yürütülmesinden birinci derecede sorumlu olan kişiler ise beden eğitimi öğretmenleridir. Bu nedenle, öğretimsel uyumun sağlanması ve beden eğitimi dersinde karşılaşılan sorunların en aza indirilmesinden de beden eğitimi öğretmenin sorumlu olduğu söylenebilir. Dolayısıyla, beden eğitimi öğretmenin iyi bir

öğrenme ortamı oluşturabilmesi için öncelikle öğrenme ortamında karşılaştığı sorunları tespit edip bu sorunlara çözüm üretmesi beklenmektedir. Bu bağlamda, konuya ilişkin öğretmen görüşlerinin alınması sorunların çözüme kavuşturulmasında yol gösterici nitelikte olabilir.

Beden eğitimi dersleri, bireyin, toplumun ve beden eğitimi öğretmenlerinin beklentileri doğrultusunda gerçekleştirildiği takdirde, beden eğitimi öğretmenlerinin ve dersin verimi artacaktır (Göktaş, 2007).

Etkili bir öğretmen, öğrencilerin bir bölümünü değil tamamını öğretim süreci içine dâhil edebilen ve öğretim işini doğru ve etkili yöntemler kullanarak öğrenciye aktarmayı başarabilen öğretmendir. Çocuklarımızın bedenlen ruhen sağlıklı, mutlu, dengeli, kişilik sahibi, üretici vatandaşlar olarak yetişmelerinde beden eğitimi öğretmenlerine çok önemli görevler ve sorumluluklar düşmektedir (Eker, 2001).

2.5. Öğrenci ve Veli Tutumları

Öğrencilerin ergenlik döneminden kaynaklanan disiplin dışı davranışlar göstermeleri, ders kıyafetini getirmemeleri, kız öğrencilerin derse karşı ilgisiz olmaları, cinsiyetler arası iletişimin yetersiz olması beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerle ilgili karşılaştıkları sorunlardır. Öğretmenler bu sorunlara ilişkin çözüm önerileri olarak, beden eğitimi dersinin öneminin öğrencilere kavratılması, her bireyin beceri düzeyinin ve fiziksel özelliklerinin farklı olabileceği konusunda öğrencilerin bilinçlendirilmesinin etkili olacağını ifade etmişlerdir. (Demirhan ve ark., 2014)

2.5.1. Öğrenci ilgisizliği

Beden eğitimi ve spora karşı bir ilgisizlik söz konusudur. Yasal düzenlemelerde devam zorunluluğu olması nedeni ile sorumlu olmak istemeyen yönetici, öğrenciye “sağlık raporu” almasını önerir, öğrenci de rapor alarak bir ders etkinliğinden kurtulmanın sevincini yasar. (Tuncay, 1992).

Harriet ve ark. (2006)'nın yaptığı çalışmada, Japon ve İngiliz öğrencilerin beden eğitimine karşı tutumları araştırmış ve çalışmanın sonucunda; her iki ülkenin öğrencilerinin de beden eğitimi dersine karşı olumlu tutum sergiledikleri tespit edilmiştir.

2.5.2. Veli İlgisizliği

Beden eğitimi öğretmenlerinin velilerle karşılaştıkları sorunlar ise bu derse karşı ilgisiz olunması, toplantılara gelinmemesi, kızların eşofman giymelerinin istenmemesi, spor kültüründen yoksun olunması, öğrenci düşük not alınca öğretmenin sorgulanması, bu dersten yüksek not beklentisinin olmasıdır. Öğretmenler, spor kültürünün geliştirilmesi, beden eğitimi dersinin öneminin fark ettirilmesi, ailelerin bilinçlendirilmesi ve ailelerle iletişimin artırılmasını bu sorunlara çözüm olabileceğini ileri sürmüşlerdir(Demirhan ve ark., 2014).

Spordaki gelişmenin kaynağından biride ailedir ve ortaöğretim çağındaki çocuğun sporda belirli bir amaca yönelmesi ve aktif hale gelmesi için gerekli faktörlerden birisi de aileden kaynaklanan motivasyon olmaktadır (Çakıroğlu, 1986)

İlköğretim kademesinde öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi ders aktivitelerine katılımı büyük ölçüde anne ve babalarının konuya olan bakış açısıyla ilgilidir. Ailelerin bu konudaki yaklaşımı, çocuklarının bu aktivitelere katılıp katılmamaları noktasında neredeyse en belirleyici unsurdur. Fakat ne var ki birçok aile çocuklarının bu faaliyetlere katılımına sıcak bakmamaktadır. Türk toplumunda genel bir kanı haline gelen sporun akademik başarıyı olumsuz yönde etkilediği fikri ve sakatlanmalara neden olduğu düşüncesi, ailelerin olumsuz tavır sergilemesinde başlıca etkenler olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak okul aile ilişkilerinin verimli bir şekilde işlediği ülkelerde, çeşitli çalışmalarla aileler bilinçlendirilerek bu yöndeki problemler büyük ölçüde azaltılmıştır (Öncü ve Güven, 2011).

2.5.3. Sınav kaygısı

Okullarda yürütülen Beden Eğitimi derslerine öğrencilerin göstermiş olduğu ilgi yüksek düzeyde olmasına rağmen, branş dışı öğretmenlerin, okul yönetimlerinin ve ailelerin desteği çok yüksek değildir. OKS ve ÖSS gibi sınav sisteminin bunda etkili olduğu

düşünülmektedir. Okul içinde karşılaşılan en önemli sorun fiziksel alt yapı ve malzeme eksikliği, Beden Eğitimi ders saatlerinin az olduğu dolayısıyla programın uygulanma düzeyinin düşük olmasıdır. Okul dışı faaliyetlerde ise, sportif faaliyetler için tesislerin yetersiz oluşu, öğretmenlerin okul dışı faaliyetleri yürütmede izinler konusunda bazı engellerle karşılaştıkları sonucuna ulaşılmıştır(Çelik, 2008).

Pehlivan (2009), spora katılan çocuklara yönelik ailelerin beklentileri, çocuklarda gözlenen davranış değişimleri ve spora katılımın önündeki engeller adlı araştırmasına katılan aileler, çocukların fiziksel aktivitelerini gelecekte de devam ettirebilmelerinin önünde gördükleri engellerin başında “OKS, SBS ve ÖSS v.b gibi sınavlara hazırlık geliyor, şeklinde görüş bildirmiştir.

Türkiye'de Beden Eğitimi Öğretmenliği Etkinliğinin Değerlendirilmesi adlı çalışmada, örnekleme oluşturan okullarda görev yapan beden eğitimi öğretmenleri, okulların spor tesisi açısından %75, malzeme yönünden de %50 oranında yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca, bu durum beden eğitimi dersleriyle ilgili en önemli üç sorundan biri olarak ortaya konmaktadır (Çiçek ve Koçak, 1997)

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın evreni, örnekleme, araştırmada kullanılan ölçme aracının geliştirme süreci, verilerin toplanması ve verilerin analizinde kullanılan istatistiki tekniklerle yorumlanmasına ilişkin bilgiler sunulmaktadır.

3.1. Araştırma Deseni ve Modeli

Bu araştırmada, liselerde öğrenim gören öğrencilerin, beden eğitimi ve spora katılımlarını engelleyen durumların neler olduğunun belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaçla mevcut bir durumu betimlemeyi amaçlayan tarama modeli kullanılmıştır.

3.2. Araştırma Grubu

Bu çalışma 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Kırşehir il merkezinde bulunan

Prof. Dr. İlhan Kılıçözlü Fen Lisesi,
Sıddık Demir Anadolu Lisesi,
Hacı Fatma Erdemir Anadolu Lisesi,
Hayriye Kımçak Anadolu Lisesi,
Kırşehir Lisesi,
Kırşehir Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi,
Kırşehir Anadolu İmam Hatip Lisesi,
Neşet Ertaş Güzel Sanatlar Lisesi,
Aşıkpaşa Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde

öğrenim gören 337 kız, 295 erkek toplam 632 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. 9. Sınıf öğrencilerinin sayısı 160, 10. Sınıf öğrencilerin sayısı 177, 11.sınıf öğrencilerin sayısı 151, 12 sınıf öğrencilerin sayısı 144'tür.

3.3. Ölçeğin Geliştirilme Aşamaları

1. Aşama

Ölçme aracının ilk aşamasında; araştırma kapsamında olmayan ve sosyo-ekonomik düzey olarak benzer özelliklere sahip olduğu düşünülen bir lisede (Kırşehir Mehmet Akif Ersoy Anadolu lisesi) 10.sınıf öğrencisi olarak öğrenim gören 40 öğrenciye, Türkçe öğretmenleri nezaretinde, beden eğitimi dersinin uygulanmasının önündeki engeller ile ilgili duygu ve düşüncelerini anlatan bir kompozisyon yazdırılmıştır. Toplanan kompozisyonlara içerik analizi yapılarak ölçme aracı ile ilgili olduğu düşünülen maddeler derlenmiştir.

2. Aşama

Derlenen maddeler konuyla ilgili uzmanlar tarafından incelenmiş ve gereksiz olduğu düşünülen maddeler ayıklanmış, eksik ve yanlış kodlananlar ise değerlendirme dışı tutulmuştur.

3. Aşama

Konuyla ilgili yerli-yabancı literatür taranmış, bu taramadan elde edilen bilgiler doğrultusunda ölçme aracına yeni maddeler eklenmiştir.

4. Aşama

Öğrenci kompozisyonları ve literatür taraması sonucu elde edilen maddeler birleştirilerek madde havuzu oluşturulmuştur. Oluşturulan maddeler geniş zamanlı birinci tekil şahıs olacak şekilde yazılmıştır.

5. Aşama

Konuyla ilgili uzmanlar yazılan tüm maddeleri incelemiş ve görüşleri doğrultusunda anlaşılması güç olacağı düşünülen, tekrar niteliği taşıyan ve nötr ifadeler ayıklanmış ve ölçeğe 14 olumlu 14 olumsuz, karışık sıralı toplam 28 maddeden oluşan ilk şekli verilmiştir.

6. Aşama

Bu aşamada uzman görüşleri doğrultusunda ilk şekli verilen ve 28 maddeden oluşan 5'li likert tipi ölçeğin, ilk uygulaması 2015-2016 öğretim yılı bahar döneminde öğrenimlerine devam eden ve ölçek kapsamında olmayan Kırşehir ili merkez sınırlarında olan iki lisede (Kırşehir Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, İMKB. 75.Yıl Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi 9. sınıf 25 öğrenci, 10. sınıf 25 öğrenci, 11. sınıf 25 öğrenci, 12. sınıf 25 öğrenci, 2 okul toplamda 200 öğrenciye uygulanmıştır. Bu öğrencilerin 107 erkek 87 bayan ve 6'sıda cinsiyetini belirtmemiştir. Ölçeğin cevaplama süresi ortalama 15 dakika sürmüştür.

7. Aşama

Elde edilen veriler bilgisayar aracılığı ile SPSS paket programında "Kesinlikle Katılmıyorum" 1, "Katılmıyorum" 2, "Kararsızım" 3, "Katılıyorum" 4, "Kesinlikle Katılıyorum" 5 şeklinde aktarılmıştır. Daha sonra olumsuz maddelerin puanları 5'ler 1, 4'ler 2, 2'ler 4, 1'ler 5 olarak "Recode" edilmiştir.

Ölçeğin yapısı hakkında bilgiye sahip olmak için en çok başvurulan yol faktör analizidir. Faktör analizi ile ölçeğin genel faktörü, alt boyutları ve sayısı ile ilgili bilgi edinilir (Tavşancıl, 2002). Faktör analizi ölçekteki maddelerin birbirini dışta tutan daha az sayıda gruba-faktöre ayrılıp ayrılmadığını görmek üzere, yani madde indirgeme amacıyla uygulanır. Böylece aynı faktörü ölçen maddelerin bir araya toplanarak oluşturduğu gruba-faktöre bu maddelerin içeriğine göre bir isim verilmeye çalışılır (Balcı, 2004).

Bu araştırmada da geliştirilen ölçekte değişkenler arasındaki ilişkiyi açıklamak ve oluşan faktörleri belirlemek amaçlandığından açımlayıcı faktör analizine başvurulmuştur

(Büyüköztürk, 2002). Ancak faktör analizine geçmeden önce, yapılacak faktör analizinin daha sağlıklı sonuçlar vermesi açısından ölçeğin iç tutarlık (Cronbach Alfa) katsayısını hesaplama yoluna gidilmiştir. Bu aşamada madde toplam korelasyonu 0.20'den aşağı olan maddeler ölçekten çıkarılmıştır. Bu uygulama iki kez tekrar edilmiş ve madde toplam korelasyonu 0.20'nin altında madde kalmayınca kadar devam ettirilmiştir. Uygulamalar sonucu 21 maddenin ölçekte kalması uygun görülmüştür.

Kalan 21 maddeye yapılan faktör analizi sonucu 4 faktörlü bir yapı oluşmuştur. Oluşan bu yapının ortak faktör varyansı %46.490 seviyesinde belirlenmiştir. Sosyal bilimlerde yapılan analizlerde %40 ile %60 arasında değişen varyans oranları yeterli kabul edilmektedir (Balcı, 2004) Ortaya çıkan faktörler arasında anlamsal ilişki olabileceği düşünülerek kavramsal anlamsallığı sağlamak için elde edilen faktörlere dik döndürme faktör analizi uygulanmıştır. Dik döndürmeli faktör analizinde amaç, çok sayıda ilişkili değişkenden az sayıda ilişkisiz faktöre ulaşmaktır (Tavşancıl, 2002).

Eksen döndürme sonucunda anlamlı olduğu düşünülen ve yorumlanabilir bir yapıya ulaşılmıştır. Aşağıdaki tablolarda analiz sırasıyla verilmiştir.

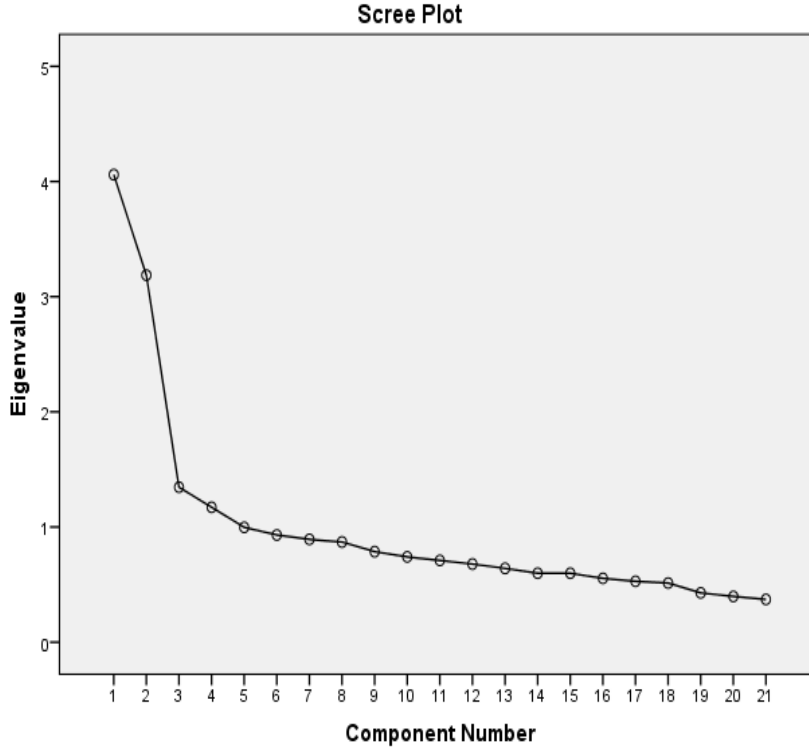
Tablo 1: Ölçeğin faktörlerinin açıkladığı varyans analizi sonuçları

Components	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	4,059	19,328	19,328	4,059	19,328	19,328	3,197	15,222	15,222
2	3,187	15,177	34,505	3,187	15,177	34,505	2,417	11,511	26,733
3	1,346	6,408	40,913	1,346	6,408	40,913	2,253	10,73	37,463
4	1,171	5,577	46,490	1,171	5,577	46,490	1,896	9,028	46,490
5	0,997	4,748	51,238						
6	0,931	4,433	55,671						
7	0,893	4,25	59,922						
8	0,87	4,142	64,063						
9	0,786	3,744	67,808						
10	0,74	3,526	71,333						
11	0,71	3,381	74,714						
12	0,679	3,232	77,946						
13	0,641	3,053	80,999						
14	0,599	2,852	83,851						
15	0,599	2,85	86,702						
16	0,554	2,638	89,340						
17	0,529	2,517	91,857						
18	0,513	2,445	94,302						
19	0,428	2,038	96,340						
20	0,397	1,893	98,233						
21	0,371	1,767	100000						

Tablo 2: Ölçeğin döndürülmüş temel bileşenler analizi sonuçları

Madde	Faktör Yük Değerleri (Component)			
	Faktör 1	Faktör 2	Faktör 3	Faktör 4
m5	,711			
m12	,693			
m10	,668			
m16	,642			
m15	,599			
m7	,589			
m18	,497			
m4				,486
m2		,783		
m17		,708		
m20		,643		
m8		,618		
m11			,687	
m14			,646	
m9			,513	
m6			,507	
m21			,481	
m13			,472	
m1				,788
m3				,640
m19				,561

Tablo 3: Ölçek maddelerinin oluşturduğu boyutların birbirine yakınlık eğrisi

Dört faktöre göre döndürme işlemi sonucunda birinci faktör 7 maddeden, ikinci faktör 4 maddeden, üçüncü faktör 6 maddeden, dördüncü faktör ise 4 maddeden oluşmaktadır. Birinci boyuttaki maddeler ‘Kurumsal yetersizlik’, ikinci boyuttaki maddeler ‘Sınav kaygısı ve ilgisizlik, üçüncü boyut arasındaki maddeler ‘Öğrenci deneyimi’, dördüncü boyuttaki maddeler ise ‘Fiziksel yetersizlik (altyapı/tesis)’olarak adlandırılmıştır. ‘Kurumsal yetersizlik’ boyutunda bulunan (birinci faktör) maddelerin faktör yükleri, 711 ile 497 arasında değişmektedir. ‘Sınav kaygısı ve ilgisizlik’ boyutundaki (ikinci faktör) maddelerinin faktör yükleri, 783 ile 618 arasında değişmektedir. ‘Öğrenci deneyimi’ boyutundaki (üçüncü faktör) maddelerinin faktör yükleri, 687 ile 472 arasında ve ‘Fiziksel yetersizlik’ (dördüncü faktör) maddelerinin faktör yükleri, 788 ile 561 arasındadır.

Tablo 4: Ölçek maddelerinin kümelenerek oluşturduğu faktörler

Fiziksel Yetersizlik	Kurumsal Yetersizlik	Sınav Kaygısı ve İlgisizlik	Öğrenci Deneyimi
Açık spor alanları	Okul yönetimi desteği	Hareketsiz yaşama alışkanlığı	Karma eğitim
Kapal spor alanları	Okul aile birliğinin desteği	Aşırı ödev	Geçmiş olumsuz deneyimler
Yetersiz materyal	BES öğretmen sayısı	BES'e ilgisizlik	Başarısız olma korkusu
Tesislerin temizliği	Diğer öğretmenlerin desteği	YGS sınavı	Spor sonrası terleme
	BES'e ayrılan zaman		İnternet tv. Vb. alışkanlıklar
	maddi destek yetersizliği		Sınıf mevcudunun fazlalığı
	BES kültürü oluşmaması		

3.4. Verilerin Analizi

Verilerin istatistiksel analizi SPSS istatistik paket programında yapılmıştır. Ölçekte bulunan maddelere ait verilerin frekans ve yüzde değerleri bulunarak faktör skorlarına göre yorumlama yapılmıştır. Eldeki verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini tespit etmek için Shapiro-Wilk testi uygulanmıştır. Verilerin normal dağılım göstermesi üzerine gruplar arası karşılaştırmada t testi ve Anova testi kullanılmış, anlamlılık düzeyi ise $\alpha=0.05$ olarak belirlenmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde araştırmaya katılan öğrencilere ait bilgiler ve öğrencilerden elde edilen verilere yapılan bazı istatistiki analizler yer almaktadır. Araştırmada, veri toplama aracı Kırşehir il merkezinde bulunan 9 farklı okulda öğrenim gören 9, 10,11 ve 12. sınıf öğrencisi 700 kişiye ulaştırılmış olup bunlardan 632'si değerlendirilmeye uygun görülmüştür. Öğrencilerin öğrenim gördüğü okullar, sınıf ve cinsiyetlerini belirtir bulgular tablo 4. 5. 6'da verilmiştir.

4.1. Araştırmaya katılan öğrencilere ait bulgular

Tablo 5: Araştırmaya katılanların cinsiyete göre dağılımları

Öğrencilerin Cinsiyetleri	Sayısı (N)	%
Erkek	295	46.7
Kadın	337	53.3
Toplam	632	100

Tablo 5'te araştırmaya katılan katılımcıların cinsiyet dağılımlarına göre toplam 632 katılımcıdan 295'i (% 46,7) erkek, 337'si (% 53,3) bayandır.

4.2. Araştırmaya katılan okullara ait bulgular

Tablo 6: Araştırmaya katılan okul türlerinin ayrıntılı olarak dağılım ve yüzdeleri

Okullar	N	%
Kırşehir Lisesi	74	11,7
Aşıkpaşa Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	71	11,2
Hayriye Kımçak Anadolu Lisesi	77	12,2
Sıddık Demir Anadolu Lisesi	76	12,0
Kırşehir Anadolu İmam Hatip Lisesi	67	10,6
Kırşehir Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi	58	9,2
Kırşehir Neşet Ertaş Güzel Sanatlar Lisesi	60	9,5
Hacı Fatma Erdemir Anadolu Lisesi	68	10,8
Prof. Dr. İlhan Kılıçözlü Fen Lisesi	81	12,8
Toplam	632	100

Araştırmamıza katılan okulların ayrıntılı olarak dağılımı şöyledir; Kırşehir Lisesi 74 öğrenci (% 11.7), Aşıkpaşa Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi 71 öğrenci (% 11.2), Hayriye Kımçak Anadolu Lisesi 77 öğrenci (% 12.2), Sıddık Demir Anadolu Lisesi 76 öğrenci (% 12), Kırşehir Anadolu İmam Hatip Lisesi 67 öğrenci (% 10.6), Kırşehir Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi 58 öğrenci (% 9.2), Kırşehir Neşet Ertaş Güzel Sanatlar Lisesi 60 öğrenci (% 9.5), Hacı Fatma Erdemir Anadolu Lisesi 68 öğrenci (% 10.8), Prof. Dr. İlhan Kılıçözlü Fen Lisesi 81 öğrenci (% 12,8)'dir

4.3.Araştırmaya katılan okulların başarı gruplamasına ait bulgular

Tablo 7: Araştırmaya katılan okulların akademik başarı durumlarına göre dağılımları

Okul Türü	(N)	%
Genel, Güzel Sanatlar, Meslek Liseleri (1. Grup)	330	52.2
Fen ve Anadolu Liseleri (2.grup)	302	47.8
Toplam	632	100

Araştırmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördüğü ortaöğretim kurumları araştırma kapsamında tekrar gruplandırılmıştır. Bu gruplandırma öğrencilerin TEOG sınavı başarı sıralaması göz önüne alınarak yapılmıştır. Buna göre Kırşehir Lisesi, Kırşehir Kız Anadolu

İmam Hatip Lisesi, Kırşehir Anadolu İmam Hatip Lisesi, Neşet Ertaş Güzel Sanatlar Lisesi ve Aşıkpaşa Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi bir grupta toplanmıştır.

Diğer grubu ise Prof. Dr. İlhan Kılıçözlü Fen Lisesi, Sıddık Demir Anadolu Lisesi, Hacı Fatma Erdemir Anadolu Lisesi ve Hayriye Kımçak Anadolu Lisesi öğrencileri oluşturmuştur. Birinci grupta 170 erkek, 160 kız öğrenci (% 52.2) öğrenim görürken ikinci grupta yer alan okullarda 125 erkek ve 177 (% 47.8) kız öğrenci bulunmaktadır.

Tablo 8: Araştırmaya katılan öğrencilerin sınıflara göre dağılımları

Sınıflar	(N)	%
9.sınıf	160	25.3
10.sınıf	177	28.0
11.sınıf	151	23.9
12.sınıf	144	22.8
Toplam	632	100.0

Tablo 8’de araştırmaya katılan katılımcıların sınıflarının dağılımlarına göre toplam 632 katılımcıdan 160’ı (% 25,3) 9. sınıf, 177’si (% 28) 10. sınıf, 151’i (% 23,9) 11. sınıf 144’ü (% 22,8) 12. sınıftır.

Tablo 9: Araştırmaya katılan öğrencilerin bes'in önündeki engellere verdiği cevapların dağılımı

Maddeler	Kesinlikle katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle Katılıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Okula ait açık spor alanları yeterlidir	204	32.3	218	34.5	69	10.9	105	16.6	36	5.7
Okula ait kapalı spor alanları yeterlidir	267	42.2	200	31.6	60	9.5	73	11.6	32	5.1
Okula ait yeterli materyal (top, minder vs.) vardır	149	23.6	140	22.2	144	22.8	158	25.0	41	6.5
Tesisler yeterince temizdir	124	19.6	156	24.7	201	31.8	125	19.8	26	4.1
Okul yönetimi BES dersine gereken önemi vermektedir	145	22.9	132	20.9	149	23.6	165	26.1	41	6.5
Okul aile birliği BES faaliyetlerini desteklemektedir	140	22.2	125	19.8	200	31.6	120	19.0	46	7.3
Ayrılan maddi destek yeterlidir	128	20.3	166	26.3	217	34.3	80	12.7	41	6.5
Ayrılan zaman yeterlidir	198	31.3	120	19.0	90	14.2	171	27.1	53	8.4
Sınıf mevcudunun fazla olması	69	10.9	104	16.5	112	17.7	191	30.2	156	24.7
Okuldaki BES kültürü ve bilinci yeterlidir	163	25.8	145	22.9	161	25.5	129	20.4	34	5.4
BES öğretmen sayısı yeterlidir	97	15.3	117	18.5	106	16.8	201	31.8	111	17.6
Diğer öğretmenler BES faaliyetlerini desteklemektedir	126	19.9	134	21.2	212	33.5	113	17.9	47	7.4
BES faaliyetleri sonucu oluşan olumsuzluklar (saçların bozulması, terleme vb.)	97	15.3	133	21.0	108	17.1	161	25.5	133	21.0
Başarısız olma korkusu	103	16.3	144	22.8	104	16.5	159	25.2	122	19.3
Geçmiş olumsuz deneyimler	61	9.7	119	18.8	118	18.7	178	28.2	156	24.7
İnternet, TV, playstation	65	10.3	110	17.4	107	16.9	181	28.6	169	26.7
Aşağı ödev ve yoğun sınav takvimi	171	27.1	178	28.2	89	14.1	115	18.2	79	12.5
Hareketsiz yaşama alışkanlığı	142	22.5	161	25.5	112	17.7	114	18.0	103	16.3
YGS ve benzeri önemli sınavlar	197	31.2	157	24.8	104	16.5	96	15.2	78	12.3
BES'e olan ilgisizlik	121	19.1	171	27.1	138	21.8	112	17.7	90	14.2
Karma eğitim	49	7.8	48	7.6	66	10.4	178	28.2	291	46.0

Tablo 9'a bakıldığında; araştırmaya katılan 632 öğrencinin 422'sinin (204+218, % 66,8) okullardaki açık spor alanlarının yetersiz olduğunu belirttiği görülmektedir. Açık spor alanlarının yeterliliği konusunda 69 (% 10,9) öğrenci çekimser kalmıştır. Geriye kalan 141 (% 22,3) öğrenci ise açık spor alanlarının yeterli olduğunu vurgulamıştır.

Kapalı spor alanlarını yeterliliği konusunda maddeye ise öğrencilerin 467'si (267+200, % 73,8) yetersiz görüşünü paylaşmış; 60'ı kararsız kalmış, 105'ise (% 16,7) kapalı spor alanlarının yeterli olduğunu belirtmiştir.

Okula ait sportif materyalin (top, jimnastik minderi vs.) yeterliliği konusundaki öğrenci görüşleri incelendiğinde, katılanların 289'u (149+140, % 23,6+% 22,2) yani % 45,8'i gerekli materyalin yetersiz olduğu düşüncesini paylaşmıştır. Öğrencilerin 144'ü (% 22,8) materyallerin yeterliliği konusunda görüş belirtmemiş olup, geriye kalan 199 katılımcı ise top, jimnastik minderi vb sportif araç gereçlerin okullarda yeterli miktarda bulunduğu düşüncesindedir.

Tablo 9'a göre, bu araştırmada görüşlerine başvurulmuş 632 öğrencinin yalnızca % 23,9'na (% 19,8+% 4,1) karşılık gelen 151'inin (125+26) tesislerin yeterince temiz olduğunu belirtirken %44,3'ü (%19,6 + %24,7) ise 280 ise tesislerin yeterince temiz olmadığı görüşünü paylaşmıştır.

“Okul yönetimi beden eğitimi ve spor dersine gereken önemi vermektedir” maddesine verilen cevaplara bakıldığında; öğrencilerin 277'si (145+132) yani % 43,8'inin okul yönetimlerinin gereken desteği vermediğini vurgulayan cevapları seçtikleri anlaşılmaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin 200'ü (% 31,6) okul aile birliklerinin beden eğitim ve spor faaliyetlerine desteği konusunda bir bilgi sahibi olmadıkları 265 (140+125) öğrenci ise (% 42) okul aile birliğinin beden eğitimi ve spora olan desteğini yetersiz bulduğu Tablo 8'de görülmektedir.

Araştırmaya katılan toplam 632 öğrencinin 294'ü (% 20,3+% 26,3=% 46,6) BES için ayrılan maddi desteğin yetersiz olduğunu belirtmiştir.

BES için ayrılan zamanın yeterliliği konusunda, öğrencilerin % 50,3'ü (31,3+19,0) yani 318 (198+120) BES dersine ayrılan zamanın yetersiz olduğu görüşündedir.

Sınıf mevcutları konusunda ise öğrencilerin 347'si (191+156) % 54,9'u (% 30,2+% 24,7) kalabalık sınıflarda bulduklarını beyan etmişlerdir.

“Okuldaki BES kültürü ve bilinci yeterlidir” maddesine katılımcıların vermiş oldukları cevaplara bakıldığında; araştırmaya katılan 632 öğrencinin 308’i (163+145) yani toplamda % 48,7’sinin (% 25,8+% 22,9) okullardaki sportif kültür ve bilincin oluşmadığı düşüncesine sahip olduğu söylenebilir.

Tablo 9’a göre okullardaki BES öğretmeni sayısının yeterliği konusunda öğrencilerin 312’si (201+111), yani % 49,4’ü okullarında yeterli sayıda BES öğretmeni olduğunu belirtmiştir.

Tablo 9’a göre araştırmaya katılan öğrencilerin 260’ı (126+134) yani % 41,1’i (19.9+21.2) okullarda bulunan diğer branş öğretmenlerinin BES faaliyetlerine gerekli önemi ve ilgiyi göstermediklerini söylemektedirler. Öğrencilerin 212’si (% 33,5) “Diğer öğretmenler BES faaliyetlerini desteklemektedir” maddesine “Kararsızım” cevabını vermiştir.

Tablo 9’a göre araştırmaya katılan öğrencilerin 294’ü 5 (161+133) yani % 46,5, (% 25,5+21) BES faaliyetleri sonucu oluşan olumsuzlukların (saçların bozulması, terleme vb.) faaliyetlere katılımı engellediğini belirtmiştir.

Tablo 9’a göre “Başarısız olma korkusu BES faaliyetlerine katılımı engellemektedir” sorusuna öğrencilerin 247’si (103+144) katılmamakta; 281’i ise (159+122) faaliyetlere katılmama nedeni olarak başarısız olma korkusunu işaret etmektedir.

Tablo 9’a göre öğrencilerin % 52,9’u (% 28,2+% 24,7) yani 334’ü (178+156) geçmişteki olumsuz deneyimlerin faaliyetlere katılımı engellediğini belirtmiştir.

Tablo 9 incelendiğinde 350 öğrenci (181+169), % 55,3’ü (% 28,6+% 26,7) internet, TV vb. faaliyetlerin BES’e katılımı engellediğini belirtmiştir.

Tablo 9’a göre araştırmaya katılan öğrencilerin 349’u (171+178), % 55,3’ü (% 27,1+% 28,2) aşırı ödev ve yoğun sınav takviminin BES’e katılımı engellemediği görüşündedir. Benzer şekilde ‘YGS ve benzeri önemli sınavlar faaliyetlere katılımı engellemektedir’ sorusuna da öğrencilerin % 56’sı (% 31,2+% 24,8), 354’ü (197,157) katılımı engellemediği görüşünü paylaşmıştır.

Tablo 9'a göre 'hareketsiz yaşama alışkanlığı BES faaliyetlerine katılımı engellemektedir' sorusuna araştırmaya katılan öğrencilerin % 48'i (% 22,5+% 25,5), toplamda (142+161) 303'ü katılmıyorum yönünde görüş bildirmiştir.

Tablo 9'a göre öğrencilerin % 46,2'si (% 19,1+% 27,1),(121+171) 292 öğrenci BES faaliyetlerine ilgisizliğin faaliyetlere katılımı etkili olmadığını belirtmiştir

Tablo 9 incelendiğinde araştırmaya katılan 632 öğrenciden 469'u (178+291) % 74,2'si (% 28,2+% 46) karma eğitimin faaliyetlere katılımı engellediği yönünde görüş bildirmiştir.

Tablo 10: Ölçeğin alt faktörlerinin cinsiyete göre incelenmesi (t-testi)

Ölçek Boyutları	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	Ss	SD	t	P
Kurumsal Yetersizlik	Kız	295	2,69	0,86	630	-1.133	.258
	Erkek	337	2,76	0,77			
Sınav Kaygısı ve İlgisizlik	Kız	295	2,71	1,09	630	380	.704
	Erkek	337	2,67	1,05			
Öğrenci Deneyimi	Kız	295	3,47	0,78	630	1.827	.068
	Erkek	337	3,35	0,77			
Fiziksel Yetersizlik (Altyapı/Tesis)	Kız	295	2,57	0,89	630	4.271	.000*
	Erkek	337	2,28	0,79			

Yukarıdaki Tablo 10 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin veri toplama ölçeğinin alt faktörlerine (boyutlarına) verdikleri cevaplara yönelik yapılan bağımsız gruplar arası t testi sonuçları görülmektedir. Kırşehir il merkezinde 9 farklı lisede öğrenimine devam eden 295 kız ve 337 erkek öğrencinin vermiş oldukları cevapların ortalama değerlerine göre, erkek öğrencilerin kızlara göre "Kurumsal yetersizlik" alt boyutu bakımından daha olumlu düşündüğü söylenebilir. Buna rağmen ortalama değerleri arasındaki fark, istatistiki bakımdan anlamlı bir fark yaratacak düzeyde gerçekleşmemiştir ($p= 0.258$)

Tablo 10a bakıldığında öğrencilerin cinsiyetleri bakımından vermiş oldukları cevaplar "Sınav kaygısı ve ilgisizlik" alt boyutunda da anlamlı bir farklılık ortaya koymamıştır

($p=0.704$). Aynı şekilde “Öğrenci deneyimi” alt boyutunda da benzer bir sonuçla karşılaşılmıştır. “BES faaliyetleri sonucu oluşan olumsuzluklar (saçların bozulması, terleme vb.)”, “Başarısız olma korkusu” ve “Geçmişteki olumsuz deneyimler” gibi maddelerin oluşturduğu “Öğrenci deneyimi” alt boyutunda kız öğrencilerin erkeklere göre daha olumsuz bir durumu ifade ettikleri anlaşılmaktadır ($\bar{X}=3.35$, $\bar{X}=3.47$). Fakat yine de ortalama değerleri arasındaki bu fark istatistiksel açıdan anlamlı bir fark yaratacak düzeyde gözükmemektedir ($p=.068$).

Çalışmada elde edilen verilere öğrencilerin cinsiyetleri gözetilerek yapılan bağımsız gruplar arası t testi sonuçlarına göre “Fiziksel yetersizlik (alt yapı/tesis)” alt boyutunda iki grup arasında istatistiki düzeyde anlamlı bir farka rastlanmıştır ($p=.000$). Buna göre erkek öğrenciler kızlara göre anlamlı düzeyde olumsuz düşünce içerisindedirler. Okullardaki açık, kapalı spor alanları ve gerekli malzeme (top, minder vb.) bakımından erkek öğrenciler kız öğrencilere göre daha fazla beklentidedir denilebilir.

Tablo 11: Ölçeğin alt faktörlerinin okul başarı gruplarına göre incelenmesi (t-testi)

Ölçek Boyutları	Okul Türü	N	$\bar{X}$	S	SD	t	P
Kurumsal	Genel, Güzel Sanatlar, Meslek Liseleri (1. Grup)	330	2,70	0,83	630	.661	0.509
	Fen ve Anadolu Liseleri (2. Grup)	302	2,75	0,80			
Sınav Kaygısı ve İlgisizlik	Genel, Güzel Sanatlar, Meslek Liseleri	330	3,01	1,05	630	8.236	.000*
	Fen ve Anadolu Liseleri	302	2,34	0,98			
Öğrenci Deneyimi	Genel, Güzel Sanatlar, Meslek Liseleri	330	3,57	0,78	630	5.582	.000*
	Fen ve Anadolu Liseleri	302	3,23	0,74			
Fiziksel Yetersizlik (Altyapı/Tesis)	Genel, Güzel Sanatlar, Meslek Liseleri	330	2,51	0,88	630	3.002	.003*
	Fen ve Anadolu Liseleri	302	2,31	0,80			

Araştırmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördüğü ortaöğretim kurumları araştırma kapsamında tekrar gruplandırılmıştır. Bu gruplandırma öğrenim görülen okul türü ve öğrencilerin akademik başarıları göz önüne alınarak yapılmıştır. Buna göre Kırşehir Lisesi, Kırşehir Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi, Kırşehir Anadolu İmam Hatip Lisesi, Neşet Ertaş

Güzel Sanatlar Lisesi ve Aşıkpaşa Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi bir grupta (1. Grup) toplanmıştır. Diğer grubu (2. Grup) ise Prof. Dr. İlhan Kılıçözlu Fen Lisesi, Sıddık Demir Anadolu Lisesi, Hacı Fatma Erdemir Anadolu Lisesi ve Hayriye Kımçak Anadolu Lisesi öğrencileri oluşturmuştur. Birinci grupta 170 erkek, 160 kız öğrenci öğrenim görürken ikinci grupta yer alan okullarda 125 erkek ve 177 kız öğrenci bulunmaktadır.

Yukarıdaki tablo 11 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin veri toplama ölçeğinin alt faktörlerine (boyutlarına) verdikleri cevaplara yönelik yapılan bağımsız gruplar arası t- testi sonuçları görülmektedir. Ölçek maddelerin kümelenecek oluşturduğu “Kurumsal yetersizlik” alt boyutu bakımından iki okul turu ortalama değerleri birbirine çok yakın gerçekleşmiştir ($\bar{X}=2.70$, $\bar{X}=2.75$). Bu değerler istatistiki bakımdan anlamlı bir farkta doğurmamıştır($p>.509$).

Ölçeğin alt boyutları olan “Sınav kaygısı ve ilgisizlik”, “Öğrenci deneyimi” ve “Fiziksel yetersizlik (altyapı/tesis)” alt boyutlarında iki farklı grubu oluşturan okullarda öğrenim gören öğrencilerin görüşlerine yönelik olarak yapılan bağımsız gruplar arası t testi sonuçları Tablo 10’da ki gibidir. Fen ve Anadolu Liseleri ortalama değeri (2. Grup) ($\bar{X}=2.34$), Genel, Güzel Sanatlar, Meslek Liseleri (1. Grup) ortalama değeri ise ($\bar{X}=3.01$) olarak gerçekleşmiştir. İki grup arasındaki bu fark istatistikî düzeyde anlamlı bir fark oluşturmaktadır ($p<0.05$). Bu sonuçlara göre; 2. Grup öğrencilerinin, 1.Grup öğrencilerine göre önemli sınavlar için daha az kaygılandığı aynı zamanda beden eğitimi ve spor faaliyetlerine karşı daha ilgili olduğu söylenebilir.

“BES faaliyetleri sonucu oluşan olumsuzluklar (saçların bozulması, terleme vb.)”, “Başarısız olma korkusu”, “Geçmişteki olumsuz deneyimler”, “İnternet, TV, playstation vb. alışkanlıklar”, “Karma eğitim” ve “Sınıf mevcudunun fazla olması” maddelerinin yer aldığı “Öğrenci deneyimi” boyutunda da ortalama değerleri bakımından iki grup arasındaki fark göze çarpmaktadır ($\bar{X}=3.57$, $\bar{X}=3.23$).İki grup arasındaki bu fark istatistikî düzeyde anlamlı bir sonuç ortaya koymaktadır($p=0.00$). Bu sonuç Fen ve Anadolu Liseleri öğrencileri (2. Grup) lehine olumlu bir durumu ortaya koymaktadır.

Çalışmada elde edilen verilere öğrencilerin öğrenim gördükleri okul türü gözetilerek yapılan bağımsız gruplar arası t testi sonuçlarına göre “Fiziksel yetersizlik (alt yapı/tesis)” alt boyutunda iki grup arasında istatistiki düzeyde anlamlı bir farka rastlanmıştır ($p=0.03$). Buna

göre Genel Liseler, Güzel Sanatlar Lisesi, Meslek Liseleri (1. Grup) öğrencileri Fen ve Anadolu Liseleri öğrencilerine göre anlamlı düzeyde olumsuz düşünce içerisindedirler. Okullardaki açık, kapalı spor alanları ve gerekli malzeme (top, minder vb.) bakımından meslek liseleri öğrencileri, Fen ve Anadolu Liseleri öğrencilerine göre daha az imkânlarla sahiptir denilebilir.

BÖLÜM V

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu bölümde araştırmada uygulanan ölçekten elde edilen bulgulara dayalı sonuçlara ve önerilere yer verilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgular; Kurumsal engeller, Sınav kaygısı ve ilgisizlik, Öğrenci deneyimi, Fiziksel yetersizlik (altyapı/tesis) olmak üzere dört alt kısımdan oluşmaktadır.

Fiziksel yetersizlik faktörünün alt maddeleri incelendiğinde, katılımcılar BES'in uygulanabilmesi için okula ait açık ve kapalı spor alanlarının yetersiz olduğunu belirtmiştir. Farklı zamanlarda ve farklı yerlerde yapılan çalışmalar bulgularımızı desteklemektedir (Demirhan ve ark., 2010; Jenginsen ve ark., 2010; Çelik 2010; Yoncalık 2011, Yetim ve Göktaş (1996); Antoine 2012; ve Sterdt ve ark., 2015). Bu durum araştırma kapsamındaki 9 okuldan açık ve kapalı spor alanlarına sahip sadece 2 okulun olması ile açıklanabilir. Beden eğitimi dersi uygulama ağırlıklı bir derstir. Okullardaki açık ve kapalı spor alanlarının sayısının artırılması, beden eğitim dersini sıcak ve soğuk hava koşullarında da yapılabilir hale getirmesi bakımından önem arz etmektedir.

Bulgularımızda katılımcılar okullarındaki spor malzemelerinin yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Yapılan farklı çalışmalar bulgularımızı desteklemektedir (Özşaker ve Orhun 2005; Kubayı ve ark., 2011 ve Tamer ve Pulur 2001). Bu sonuçlar spor malzemelerinin maliyetinin yüksek olmasından ve okul spor kulüpleri yönetmeliğinin yürürlükten kaldırılması sonucu (5 Kasım 2013 Salı Resmî Gazete Sayı: 28812) okul spor aidatlarının artık toplanamaması ile açıklanabilir. Beden eğitim derslerinde öğrencilere uygun spor ortamı, yeterli malzeme ile desteklenirse beden eğitimi ve spor derslerinin etkili ve verimli gerçekleşebileceği düşünülmektedir. BES için gerekli spor malzemelerinin temin edilebilmesi için okullarda spor fonu oluşturulmalıdır.

Kurumsal engeller faktörünün alt maddeleri incelendiğinde; okul yönetiminin, okul aile birliğinin ve diğer öğretmenlerin beden eğitimi derslerini desteklemediği anlaşılmaktadır. Farklı yerlerde yapılan ve son 15 yılı kapsayan araştırmalar okul yönetiminin, okul aile

birliğinin ve diğer öğretmenlerin beden eğitimi ve spor faaliyetlerine gereken desteği tam anlamıyla vermediği yönündedir (Aras 2000; Uğur 2006; Çelik 2008). Bu sonuçların aksine Çalgın (2003), Baykoçak (2002) yapmış oldukları araştırmalarda okul yönetiminin beden eğitimi dersini desteklediği sonucuna ulaşmışlardır. Yaklaşık 15 yıl önce yapılan çalışmalar ile günümüzde yapılan çalışmaların benzer sonuçlar vermesi beden eğitimi ve sporun geçmişten bugüne hak ettiği değerini görememesi ile açıklanabilir.

Araştırmaya katılan öğrenciler BES ders saatinin yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Araştırmalar bulgularımızla paralellik göstermektedir. (Solmaz 2006; Yetim ve Göktaş 1996; Sönmez ve Sunay 2004; Başoğlu 1995). Öğrenciler beden eğitimi dersine hazırlanmak için belli bir süreye ihtiyaç duymaktadır. Bu süre zaten yetersiz olan ders saatini daha da kısıtlamaktadır. Okullardaki beden eğitimi dersi saati dersin amaçlarını gerçekleştirmemektedir. Beden eğitimi dersinin öğrencinin fiziksel gelişiminin yanında zihinsel gelişimini de arttıracak bu nedenle müfredatta daha fazla yer bulması gerektiği düşünölmektedir.

Sınav kaygısı ve ilgisizlik faktörünün alt maddeleri incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrenciler aşırı ödev ve YGS vb. önemli sınavların beden eğitimi ve spor faaliyetlerini engellemediği yönünde görüş bildirmiştir. Yapılan çalışmalar bizim çalışmamızın aksine öğrencilerin yoğun sınav takviminden beden eğitimi ve spor faaliyetlerine vakit ayıramadığı sonucuna ulaşmıştır. (Çelik, 2008 ve Pehlivan 2009). Bu bulgular öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersini yoğun sınav takviminde stres ve kaygıdan uzaklaştıran fiziksel etkinlikler olarak görmesi ile açıklanabilir.

Araştırmaya katılan öğrenciler; hareketsiz yaşama alışkanlığı ve BES'e olan ilgisizliğin BES faaliyetlerine katılımı engellemediği görüşündedir. Taşmektepligil ve ark. (2006)), Erkmen ve ark. (2006), Harrison ve Blakemore (1984) yaptıkları çalışmalarda, genelde öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilgili olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuç bulgularımızı desteklerken, Aybek (2007) çalışmasında; bizim çalışmamızın aksine klasik beden eğitimi dersi anlayışının, öğrencilerin BES dersine olan ilgilerini azalttığı

sonucuna ulaşmıştır. Öğrencilerin ilgilerine yönelik aktivitelerin planlanması ile BES'e olan ilgilerinin artacağı düşünülmektedir.

Öğrenci deneyimi faktörünün alt maddeleri incelendiğinde; araştırmaya katılan öğrenciler BES faaliyetleri sonucu oluşan olumsuzlukların (saçların bozulması, terleme vb.) faaliyetlere katılmalarına engel olduğunu belirtmişlerdir. Yoncalık, (2011) Ankara merkezinde 22 okulda toplam 1089 öğrencinin duyuşsal özelliklerini incelediği çalışmasında, kız öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersi sonrası terlemesi ve saçlarının bozulmasının faaliyetlere olan ilgilerini düşürdüğü sonucuna varmıştır. Sonuç bulgularımızla paralellik göstermektedir. Bu durum araştırmaya katılan öğrencilerin içerisinde bulunduğu ergenlik döneminin kendine özgü karakteristik özellikleri olan dış görünüme önem verme ile açıklanabilir.

Öğrenciler başarısız olma korkusu, geçmişteki olumsuz deneyimlerin BES faaliyetlerine katılımı engellemekte olduğunu paylaşmışlardır. Bulgularımız Harrel ve ark. (1997) ile paralellik göstermektedir. Bu durum beden eğitimi ve spor derslerinin sınıftaki diğer öğrencilerin seviyesine indirgenememesinden dolayı öğrencilerin olumsuz deneyimler edinmesi ve başarı hazzını yaşayamamaları ile açıklanabilir. Ayrıca öğrencilerin yetenekleri doğrultusunda aktif spor yapabileceği etkinlikler planlanmasının faaliyetlere katılımı arttıracığı düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük bir çoğunluğu karma eğitimin faaliyetlere katılımı engellediği görüşünü belirtmişlerdir. Lirgg (1993) araştırmasında; kız öğrencilerin farklı cinsiyet grupları ile işlenen derslerde becerilerini geliştirmek için daha az fırsat bulabildiğini ve öğretmenle etkileşimlerinin daha az olduğunu ifade etmektedir. Bu sonuç bulgularımızla paralellik göstermektedir. Bu durum öğrencilerin ergenlik döneminin karakteristik özelliklerinden biri olan çevredeki insanların kendisini izlediğini düşüncesine kapılması ile açıklanabilir (Ahioglu ve Lindberg, 2011). Ayrıca öğrencilerin inançları doğrultusunda karşı cinsle aynı yerde faaliyetlere katılmayı reddetmesinden kaynaklanabilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin önemli bir çoğunluğu BES faaliyetlerine katılımın önündeki diğer bir engel olarak kalabalık sınıfları işaret etmiştir. Yapılan çalışmalar kalabalık sınıflarda öğretmenin tüm öğrencilerle ilgilenememektedir. Bu durum disiplin sorununa neden olmakta ve beden eğitimi ve spor dersinin amaçlarına hizmet etmesini engellemektedir

(Bucher ve ark., 1986, Nichols, 1990; Bilen 1993). Okullardaki sınıf mevcudunda yapılacak düzenlemelerin BES dersini etkili ve verimli hale getireceği düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin ölçeğin

- Kurumsal yetersizlik,
- Sınav kaygısı ve ilgisizlik,
- Öğrenci deneyimi,

faktörlerine verdiği cevaplar cinsiyete göre incelendiğinde anlamlı bir fark bulunamazken;

- Fiziksel yetersizlik (altyapı/tesis),

boyutunda ise istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu sonuçlara göre okullardaki tesislerin yeterliliği bakımından erkek öğrenciler kızlara göre anlamlı düzeyde olumsuz düşünce içerisindedirler. Jenkinson ve Amanada (2010) Victorian eyaletinde öğretmenlere yaptığı çalışmanın sonuçları araştırmamız ile paralellik göstermektedir. Bulgular doğrultusunda erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre beden eğitimi ve spor faaliyetlerinden daha fazla beklenti içinde oldukları spor tesislerinden ise daha fazla faydalanma istekleri ile açıklanabilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördüğü ortaöğretim kurumlarının akademik başarısına göre yapılan gruplandırmada

- Kurumsal yetersizlik,

alt boyutundaki iki okul turu ortalama değerleri birbirine yakın gerçekleşmiştir Bu değerler istatistiki bakımından anlamlı bir fark doğurmamıştır. (tablo 10).

- Sınav kaygısı ve ilgisizlik,

alt boyutunda iki farklı grubu oluşturan okullarda öğrenim gören öğrencilerin görüşleri arasındaki istatistiki düzeyde anlamlı bir fark çıkmıştır (tablo 10). Bu sonuçlara göre: (2. Grup), öğrencileri (1.Grup) öğrencilerine göre sınavlar için kendilerine daha fazla güvenmektedir. Sınavlar için daha az kaygılanmaktadır. Beden eğitimi ve spor faaliyetlerine daha ilgilidir denilebilir. Yoncalık ve ark., (2010)' un, 873 öğrencinin, akademik başarıları ile beden eğitimi dersine karşı tutumları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla yaptığı çalışmada, yüksek başarılı öğrencilerin(High), orta (Mid) ve düşük (Low) başarılı öğrencilere göre beden eğitimi ve spor dersinden de beklentilerinin daha yüksek olduğu, beden eğitimi derslerinden kazanımlarının ise diğer öğrencilere göre daha düşük

olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda akademik başarısı yüksek öğrenciler beden eğitimi ve spor dersine ilgisi yüksek olmasına rağmen okullardaki mevcut beden eğitimi derslerinin bu öğrencilerin beklentilerini karşılanmadığı sonucuna varılabilir.

- Öğrenci deneyimi,

alt boyutunda iki farklı grubu oluşturan okullarda öğrenim gören öğrencilerin görüşleri ortalama değerleri bakımından iki grup arasında anlamlı bir fark göze çarpmaktadır (tablo 10). Bu sonuç 2. grup, ğrencilerinin 1.grup öğrencilerine göre sınıf mevcutlarını daha normal düzeydedir; BES faaliyetlerine katılmalarında olumsuz deneyimlerin, başarısız olma korkusunun etkisi daha azdır; Sanal ortamın ve karma eğitimin faaliyetlere katılımı daha az engellemektedir denilebilir.

- Fiziksel yetersizlik (alt yapı/tesis)

alt boyutunda iki farklı grubu oluşturan okullarda öğrenim gören öğrencilerin görüşleri arasındaki istatistiki düzeyde anlamlı bir farka rastlanmıştır (tablo 10)

Buna göre 1. grup öğrencilerin 2. grup öğrencilerine göre okullardaki açık, kapalı spor alanları ve spor malzemesi bakımından daha az imkanlara sahip olduğu. sonucuna varılabilir. Yapılan alışmalar bulgularımızı desteklemektedir (MEB, 1997; elik 2008; icek ve ark., 1998; Yetim ve Göktaş 1996; Aydın 2002; Baykoçak 2002; alđın 2003; umralıgil 1995; Demirhan ve ark., 2008; Sönmez ve Sunay, 2004; Uğur ve Yenel, 2007).

Araştırmamıza katılan lise öğrencileri beden eğitimi ve spor dersine katılımlarını engelleyen önemli sorunları;

- Açık-kapalı spor alanlarının yetersizliği,
- Okul yönetiminin BES'i desteklememesi
- Diğer ğretmenlerin BES'i desteklememesi,
- Sınıfların kalabalık olması,
- Haftalık ders saatinin yetersiz olması,
- Spor malzemelerin yetersizliği,
- Maddi destek yetersizliği,
- Karma eğitim sisteminin uygulanması

olarak sıralanmıştır. Aras (2000), Çolakoğlu (2004); Aydın (2002), Baykoçak (2002), Çalgın (2003), Koçyiğit ve Öztürk (1992), Çamlıyer (1997) , Engin (1998), Çelik (2008) yapmış oldukları çalışmalar bulgularımızı desteklemektedir.

5.2. ÖNERİLER

- Araştırmanın sınırlılıklarından bir tanesi sadece öğrenci görüşlerine yer verilmesidir. Bundan sonra yapılacak benzer çalışmalarda öğrenci görüşlerinin yanında öğretmen ve veli görüşlerinin de belirleneceği nitel ve nicel çalışmaların yürütülmesi önerilebilir.
- Bu çalışma yalnızca bir ilde ve sadece 3. kademe devlet (lise) okullarında öğrenim gören öğrencilere uygulanmıştır. Aynı şekilde farklı illerde, farklı kademelerde ve özel okulları da kapsayacak şekilde çalışma tekrar yapılabilir.
- Okulların fiziksel koşulları (spor salonu, araç-gereç, malzeme vb.) beden eğitimi dersinin işlenmesine ve öğretim yöntemlerinin kullanılmasına imkân sağlayacak şekilde mutlaka düzenlenmelidir.
- Beden eğitimi derslerinin etkili ve verimli hale gelmesi için, yeni yapılacak okulların projelerinde spor tesislerinin ihmal edilmemelidir
- Yeni yapılacak spor tesislerinde fiziksel altyapı (tesis vb.) okul planında çözümlenmelidir.
- Tesislerin temizliği için yeterli sayıda yardımcı personel görevlendirilmelidir.
- Beden eğitimi ders saatleri yeterli değildir. T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'nın üniversiteler ile ortak yapacağı bir müfredat çalışması ile bu sorunun giderilmesi faydalı olacaktır.
- . Beden eğitimi ve sporun haftalık ders saati sayısı arttırılması uygun olacaktır.

- Beden eğitimi dersine gereken önemin verilmesi için okul yöneticilerine, diğer branş öğretmenlerine ve ailelere yönelik olarak eğitim faaliyetleri (konferans, seminer ve bilgilendirme toplantıları) düzenlenmelidir.
- Beden eğitimi öğretmenlerine belirli dönemlerde mesleki anlamda gelişimlerini sağlamak için hizmet içi eğitim kurslar verilmelidir.
- Lisans eğitimini beden eğitimi ve spor alanında yapmayıp alan değişikliğiyle beden eğitimi ve spor öğretmeni olan öğretmenler kendi mezuniyet alanlarına döndürülmeli, boşalan alanlara lisans eğitimini beden eğitimi ve öğretmenliği alanında yapılan öğretmenler kaydırılmalıdır.
- Okullarda derslerin daha etkin ve verimli biçimde işlenebilmesi için araç-gereç, malzeme konusunda beden eğitimi öğretmenleri, okul aile birliği ve okul yöneticileri eşgüdüm içinde çalışmalıdır.

KAYNAKÇA

AÇIKADA C ve ERGEN E (1990) Bilim ve Spor. Büro Tek Ofset Matbaacılık, Ankara, s: 8–10

AHİOĞLU E.N, ve LİNDBER G (2011) Piaget Ve Ergenlikte Bilişsel Gelişim, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19 S: 1-10

ANTOINE M (2012) Educators' Perceptions of School Barriers to Physical Education and Physical Activity, (Doctoral dissertation). George Mason University. Available from Proquest Dissertations and Theses Database. (UMI No. 3513413)

ARAS, A E (2000) İlköğretim Okullarındaki Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Sorunlar. Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.

AYBEK A (2007) Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersine ve Ders Dışı Etkinliklere Yönelik Tutumlarında Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Rolü. Yüksek Lisans Tezi, On dokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

AYDIN N A (2002) Ankara'daki Özel ve Resmi Ortaöğretim Kurumlarında Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Bazı Mesleki Niteliklerinin ve Ders Dışı Çalışmalara Katılmalarının Karşılaştırılması. Yüksek Lisan Tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.

BALCI A (2004) Sosyal Bilimlerde Araştırma (Yöntem Teknik ve İlkeler),4.baskı, Pegem A.Yayıncılık Ankara

BALLINGER D A (1993) Becoming an effective physical educator. *Physical Educator*, 50(1), 13-19.

BARROSO CS; MCCULLUM-GOMEZ C; HOELSCHER, DM (2005). Self-reported barriers to quality physical education by physical education specialists in Texas. *Journal of School Health*. 75(8), 313-319.

BAŞOĞLU B (1995) Ankara ili Devlet Liselerinde Görev Yapan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Mesleki Sorunları Üzerine Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

BAYKOÇAK C (2002) Beden Eğitimi Öğretmenleri'nin Mesleki Sorunları ve Tükenmişlik Düzeyleri (Bursa İli Uygulaması). Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü..

BİLGİN N (1993) Çağdaş ve Demokratik Eğitim. Milli Eğitim Basımevi, Ankara s: 33.

BUCHER A C (1983) Foundations of Physical Education and Sport. St.Louis: The C.V. Mosby Company.

BÜYÜKÖZTÜRK Ş (2002) Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı (İstatistik, Araştırma Deseni SPSS Uygulama ve Yorum, Pegem Yayıncılık (2.baskı), 117.

ÇAKIROĞLU B (1986) Antrenör Sporcu İlişkileri ve Başarıda Spor Psikolojisinin Önemi. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

ÇAMLIYER H (1997) Eğitim Bütünlüğü İçinde Çocuk Hareket Eğitimi ve Oyun. *Can Ofset*, 1. baskı Manisa, 1997.

ÇAMLIYER H (1997) Eğitim Bütünlüğü İçinde Çocuk Hareket Eğitimi ve Oyun. (1.Baskı) Can Ofset, İzmir

ÇALGIN E R (2003) Niğde İlinde Görev Yapmakta Olan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mevcut Durumlarının Değerlendirilmesi ve Meslek Sorunlarının Tespiti. Yüksek Lisans Tezi. Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.

ÇELİK A (2008) Beden Eğitimi Öğretmenlerin Okul içi Okul Dışı faaliyetlerde Karşılaştıkları sorunların İncelenmesi (Trabzon İli Uygulaması). Yüksek Lisans Tezi Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

CHARLES A (1983) Foundation of Physical Education and Sport, London, 13.

ÇİÇEK Ş, KIRAZCI S, KOÇAK S (1998) Türkiye'de beden eğitimi öğretmeni profili: Demografik Nitelikler, Yaşam Tarzı ve Çalışma Ortamı. *Spor Bilimleri Dergisi Hacettepe J. Of Sport Sciences*, 3(9), 32-42

ÇİÇEK Ş, KOÇAK S (1997) An Evaluation of the Effectiveness of Physical Education Teacher Education in Turkey. AISEP'97 World Congress on Teaching, Coaching and Fitness Needs in Physical Education and Sport Sciences, Singapore. 4-6 December, 31 (Published in Conference Abstracts Book)

ÇOLAKOĞLU T (2004) Sporun Toplumda Yaygınlaştırılması Açısından Okul Sporları (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.

CRİSTINA S B (2005). Self-reported barriers to quality physical education by physical education specialists. *Texas Journal of School Health* .75(8).

ÇUMRALIĞİL B (1995). Seçilmiş Bazı İllerdeki Ortaöğretim Kurumlarında Beden Eğitimi Öğretiminin Yapısı ve sorunları. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Ankara

DEMİRHAN G, BULCA Y, SAÇLI F, KANGALGİL M (2014) Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Uygulamada Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(2), 57-68.

DEMİRHAN G, BULCA Y, ALTAY F, ŞAHİN R, GÜVENÇ A, ASLAN A, GÜVEN B, KANGALGİL M, HÜNÜK D, KOCA C, AÇIKADA C (2008) Beden eğitimi öğretim programları ve programların yürütülmesine ilişkin paydaş görüşlerinin karşılaştırılması *Spor Bilimleri Dergisi Hacettepe J. of Sport Sciences* 19(3), 157–180.

DEMİRHAN G, ÇOSKUN H, ALTAY F (2000) Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Niteliklerine İlişkin Görüşler, *Eğitim ve Bilim*, 27.

DE CORBY K, HALAS J, DIXON S, WİNTRUP L, JANZEN H (2005) Classroom teachers and the challenges of delivering quality physical education. *The Journal of Educational Research*, 98(4), 208-220.

EKER A (2001) İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Spor Yarışmaları Programı. Ankara, 179

ERKAL M (1982) Sosyolojik Açından Spor. İstanbul: Filiz Yayınları, 72.

ERKMEN G, TEKİN M, TAŞKIN Ö (2006) Özel İlköğretim Okullarında Öğrenim Gören Öğrencilerin Çeşitli Değişkenlere Göre Beden Eğitim Dersi Hakkındaki Tutum ve Görüşleri. 9. Uluslar Arası Spor Bilimleri Kongresi, 3–5 Kasım, Nobel Yayın Dağıtım Muğla Üniversitesi.

GÖKTAŞ Z (2007) Balıkesir İlindeki Beden Eğitimi Öğretmenleri'nin İş Doyumu ve Bazı Değişkenlerle Olan İlişkilerinin İncelenmesi. *Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(1).

HARDMAN K (2008) Physical education in schools: a global perspective. *Kinesiology*, 40(1), 5-28.

HARRISON JM (1992) Instructional Strategies for Secondary School Physical Education. Third Edition. Connie L. Blakemore, USA.

HARRISON J, BLAKEMORE C (1984) Instructional Strategies for Secondary School Physical Education, Wmc Brown Pub, New Jersey, 42.

HARRELL J S, GANSKY S A, BRADLEY C B, & MCMURRAY R G (1997) Leisure time activities of elementary school children. *Nursing Research*, 46, 246-253.

HARRIET D, RICHARD B, AND TOKİE I (2006). Japanese and English School Students' Views of Physical Education. *A Comparative Study. International Journal of Sport and Health Science*, 4, 74– 85.

JENKINSON KA, BENSON A C (2010) Barriers to providing physical education and physical activity in Victorian state secondary schools. *Australian Journal of Teacher Education*. 35 (8), 1-17.

KARAKÜÇÜK S. (1989). Beden Eğitimi Öğretmeninin Eğitimi. Gazi Üniversitesi Yayını. Ankara, 5-6.

KIRÇIK Ş, PEPE K (2008) Burdur merkez ilköğretim ve lise öğretim kurumlarında görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin ders dışı egzersiz faaliyetlerinin değerlendirilmesi. 6.Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu. Burdur 26-28 Haziran, 143-144.

KOÇYİĞİT F, ÖZTÜRK F (1992)n İlkokul ve İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Dersi Uygulama Sorunu. I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor II. Ulusal Sempozyumu, Milli Eğitim Basımevi, Ankara.

KUBAYI A, TORIOLA AL, MONYEK MA (2013) Barriers to school sport participation: A survey among secondary school students in Pretoria, *South African, African Journal for Physical, Health Education, Recreation and Dance (AJPHERD)*, 19(2), 336-344.

LE MASURIER G & CORBIN C B (2006) Top 10 reasons for quality physical education. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 77(6), 44-53.

LAUNSBERY F, M AND SHARPE T (1999) Effect of Sequential Feedback on Preservice Teacher Instructional Interactions and Student Skill Practice. *Journal of Teaching in Physical Education*, 19, 58-78

LIRGG C D (1993) Effects of Same-Sex Versus Coeducational Physical Education on The Self Perceptions of Middle and High School Students. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 64(3), 324-334.

MEB (2009) Öğretim Programları. Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.

Milli Eğitim Bakanlığı (1997). İlk ve Orta Öğretim Kurumlarında Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders İçi ve Ders Dışı Çalışma Rehberi. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınlar Dairesi Başkanlığı. Ankara.

MORGAN P J ve BOURKE S F (2005) An investigation of pre-service and primary school teachers' perspectives of PE teaching confidence and PE teacher education. *ACHPER Healthy Lifestyles Journal*, 52(1), 7-13.

MORGAN P J ve HANSEN V (2008). Classroom teachers' perceptions of the impact of barriers to teaching physical education on the quality of physical education programs. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 79(4), 506-516.

MOSSTON M, ASHWORTH S (2002) Teaching Physical Education. New York: Macmillan Publishing Company.

LOUNSBERY M (2012) Facilitators and Barriers to Improving School Physical Education. *Research Quarterly for Exercise and Sport*. 83(1), 7.

NICHOLS B (1990) Moving and Learning: The Elementary Schools Physical Education Experience. St. Louis: Mirro/ Mosby College Publishing,

O'CONNOR J A, ve GRABER K C (2014) Perceived barriers to maintaining a safe physical education climate. *Research Quarterly for Exercise and Sport*. 85 Special Issue: (1), 151-151.

ÖNCÜ E, GÜVEN Ö (2011) Ana-Babaların Çocuklarının Beden Eğitimi Dersine Katılımına Yönelik Tutumları. *Spor ve Performans Dergisi*, 2(2), 28-27

ÖZDEMİR A (2000). Orta Öğretimde Beden Eğitimi ve Spor Derslerinin Uygulanabilirliği, Çorum İli ve İlçelerindeki Farklılıkların Değerlendirilmesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri, Yüksek Lisans Tezi.

ÖZSAKER M ve ORHUN A (2005) İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Dersinin Amaç ve İçeriğine İlişkin Sorunlar. U. Ü. 4. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu, Bursa 10-11 Haziran.

PEHLİVAN Z (2009) Spora Katılan Çocuklara Yönelik Ailelerin Beklentileri, Çocuklarda Gözlenen Davranış Değişimleri Ve Spora Katılımın Önündeki Engeller. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(2), 69-76.

- RAZAGHI M E (2014) To identify and explain the barriers to application of information technology Physical Education Course in Schools, *Pamukkale Journal of Sport Sciences*, 5(2), 1-10.
- STERDT E, LIERSCH S, HENZE V (2015) Implementing daily physical education in primary school - potentials and barriers from the involved actor's point of view. *Gesundheitswesen*, 77(4), 269-275.
- SALMAN M N, ÇALGIN E R, SALMAN S (2005) Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Sorunlarının Cinsiyet Faktörü Açısından Değerlendirilmesi, Editör: GÜLTEKİN, O. 4. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu, Burfaş Ofset Tesisleri, Bursa.
- SİEDENTOP D (1991) Developing teaching skills in physical education. (3rd ed.). Mountain View: Mayfield.
- SOLMAZ A (2006) Milli Eğitim Bünyesindeki Okullarda Beden Eğitimi Derslerinin İşlevsel Durumu. Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- SÖNMEZ T, SUNAY H (2004) Ankara'daki Ortaöğretim Kurumlarında Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Sorunlarına İlişkin Bir İnceleme Ankara. Milli Eğitim Dergisi, 162, 270-279,
- TAMER K, PULUR A (2001) Beden Eğitimi ve Sporda Öğretim Yöntemleri. Kozan Ofset Matbaası, Ankara, 41.
- TAVŞANCIL E (2002) Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi (1.Baskı). Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 48-66-71-142-151.
- TAŞMEKTEPLİGİL Y, YILMAZ Ç, İMAMOĞLU O, KILCIGİL E (2006) İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Ders Hedeflerinin Gerçekleşme Düzeyi, *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4, 139-147.
- THOMAS S, CORAL L A (1982) "Neigligence and the Physical Education Teacher, Legal Procedures and Guideliens", *Physical Educator*, 39(4), 201-204.
- THOMPSON J L, DAVIS S M, GITTELSON J, GOİNG S, BECENTİ A, METCALFE L, STONE E, HARNACK L, RİNG K. (2001) Patterns of physical activity among American Indian children: An assesment of barriers and support. *Journal of Community Health*, 26(6), 423-445.
- TOPKAYA İ. (1995) Ortaöğretimde Beden Eğitimi ve Spor Müfredatı Sorunları ve Yeni Yaklaşımlar. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. İstanbul.
- TUNCAY H (1992). Engellilerde Beden Eğitim ve Spor. 1. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu. İzmir: Milli Eğitim Basımevi, 346.
- TURNER C E, SELERY C M, SMİTH S L (1971) Okul Sağlığı ve Sağlık Eğitimi Çeviri Yusuf Tunca, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 268.
- UĞUR A O (2006) Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Yaklaşımları ve Karşılaştıkları Sorunlar Üzerine Bir Araştırma. Ankara ili Örneği. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- UĞUR AO ve YENEL F (2007). Beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf yönetimi yaklaşımları ve karşılaştıkları sorunlar üzerine bir araştırma. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(1), 149.
- UNDERWOOD J (1971) T. Imbalances in School Play Facilities-Case Study: Elementary School in London, Ontario, The Degree of Master of Arts, The University of Western Ontario London, Canada, (Proquest Online Veri Tabam UMI No:08565, 16/12/2007).
- XİANG P, LOWY S ve MCBRİDE R (2002) The impact of a field-based elementary physical education methods course on preservice classroom teachers' beliefs. *Journal of Teaching in Physical Education*, 21(2), 145-161.
- Yetim A, Göktaş Z (1996) Farklı Sosyo-Ekonomik Yapıdaki Ortaöğretim Kurumlarında Okuyan Öğrencilerin Spora Katılımına Etki Eden Faktörler. G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi,, 1(157-170).

YOLCU İ (1992) Eğitim Bütünlüğü İçerisinde Sporun Yeri ve Önemi, I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu, İzmir 9-12 Aralık 1991, M.E. Basımevi, Ankara.

YONCALIK O (2011) The physical education lesson in turkish primary schools: affective entry characteristics and gender South. *African Journal for Research in Sport, Physical Education and Recreation*, 33(2), 157-168.

YONCALIK O, TANIR H, ERDOĞDU M, KUTLU M (2010) The Correlation Between The Academic Achievement Level Of Primary-School Students And Their Attitudes Toward A Physical Education Lesson, Ovidius University Annuals, Series Physical Education and Sport / SCIENCE, MOVEMENT AND HEALTH, 2, 539-544.

YILDIRAN İ, YETİM A (1996) Orta Öğretimde Beden Eğitimi Dersinin Öncelikli Amaçları Üzerine Bir Araştırma, *G.Ü.B.E.S.Y.O. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1(3).

YILDIZ E (2012) İlk ve Ortaöğretimde Görev Yapan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde Kullandıkları Öğretim Yöntemlerinde Karşılaştıkları Sorunların İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

EK-1

Değerli Katılımcı,

Bu ölçek Kırşehir ilindeki devlet liselerinin beden eğitimi ve spor açısından potansiyellerini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Sizden beklenen ölçekteki maddeleri size en uygun şekilde cevaplamanızdır. Vereceğiniz cevaplar yanlış veya doğru değildir. Cevaplama yaparken samimi ve içten olmanızı rica eder saygılarımı sunarım.

Katkılarınız ve ayırdığınız zaman için teşekkür ederim.

Berkan BOZDAĞ
Kırıkkale Üniversitesi
Yüksek Lisans
Öğrencisi

Sınıfınız : ...../.....

Cinsiyet : ( ) Erkek ( ) Bayan

Soru NO	Aşağıdaki ifadelerin karşısında bulunan seçeneklerden size en uygun olanına (X) işareti koyunuz. Vereceğiniz cevaplar doğru veya yanlış değildir BES: Beden Eğitimi ve Spor	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1.	Okula ait açık spor alanları yeterlidir.					
2.	Okula ait kapalı spor alanları yeterlidir.					
3.	Okula ait yeterli materyal (top, minder vs.) vardır.					
4.	Okul tesisleri yeterince temizdir.					
5.	Okul yönetimi BES dersine önem vermektedir.					
6.	Okul aile birliği BES faaliyetlerini desteklemektedir.					
7.	BES için ayrılan maddi destek (bütçe) yeterlidir.					
8.	BES dersine ayrılan zaman yeterlidir.					
9.	Sınıf mevcudunun fazla olması BES'in uygulanmasını aksatmaktadır.					
10.	Okuldaki BES kültürü ve bilinci yeterlidir.					
11.	Okuldaki BES öğretmeni sayısı yeterlidir					
12.	Diğer öğretmenler BES faaliyetlerini desteklemektedir.					
13.	Faaliyetler sonucu saçların bozulması, terleme vb. BES'e katılımı engellemektedir.					
14.	Başarısız olma korkusu BES faaliyetlerine katılımı engellemektedir.					
15.	Geçmişteki olumsuz deneyimler BES faaliyetlerine katılımı engellemektedir.					
16.	İnternet, tv, playstation vb. alışkanlıklar BES'e katılımı engellemektedir.					
17.	Aşırı ödev ve yoğun sınav takvimi BES faaliyetlerine katılımı engellemektedir.					
18.	Hareketsiz yaşama alışkanlığı BES faaliyetine katılımı engellemektedir.					
19.	YGS vb. önemli sınavlar BES faaliyetlerine katılımı engellemektedir.					
20.	BES'e olan ilgisizlik faaliyetlere katılımı engellemektedir.					
21.	Karma eğitim (erkek-kız) BES' e katılımı engellemektedir.					

EK-2

T.C.
KIRŞEHİR VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 24512418-605.01-E.11040212

28.10.2015

Konu: Berkan BOZDAĞ'ın
Araştırma İzni

VALİLİK MAKAMINA

Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Berkan BOZDAĞ'ın 26.10.2015 tarihli dilekçesi ile, "Kırşehir İlindeki Devlet Okullarının Beden Eğitimi ve Spor Açısından Potansiyelleri (İmkan ve Eksiklikleri)" konulu anket çalışması isteği bildirilmektedir.

Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Berkan BOZDAĞ'ın "Kırşehir İlindeki Devlet Okullarının Beden Eğitimi ve Spor Açısından Potansiyelleri (İmkan ve Eksiklikleri)" konulu anket çalışmasını, ilimiz merkez ilçeye bağlı ortaokul ve liselerdeki öğrencilere, velilere ve beden eğitimi öğretmenlerine Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün 07.03.2013 tarihli ve 3616 sayılı 2012/13 nolu genelge esaslarına göre, araştırmacının sorumluluğunda gönüllülük esasına göre anket şeklinde uygulanması müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Osman EL MALI
İl Millî Eğitim Müdürü

OLUR
28/10/2015

Gökhan GÜRBÜZEROL
Vali a.
Vali Yardımcısı

Terme Cad. 40200 Merkez KIRŞEHİR
Elektronik Ağ:kirsehir.meb.gov.tr
e-posta: kirsheirmemir.meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Mustafa ÇELİK Şube Müd.
Tel: (0 386) 213 51 50-1315
Faks: (0 386) 213 10 03

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 11fe-a16f-3451-ba63-6e0f kodu ile tebliğ edilebilir.

EK-3

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı :Berkan BOZDAĞ
Doğum Yeri-Yılı :Kırşehir, 1986
Medeni Durumu :Bekar
Yabancı Dili :İngilizce
E-posta :brknbozdog@gmail.com

ÖĞRENİM DURUMU

2004-2008 : Lisans, Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi Spor Yüksekokulu,
Ankara